

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Pákozd Nagyközség
Önkormányzata**

2023-2028

Tartalom

Tartalom

Tartalom	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	60
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	80
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	89
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	91
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	92
1. A HEP IT részletei.....	92
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	97
3. Megvalósítás.....	101
4. Elfogadás módja és dátuma	106

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Pákozdi Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal **összehangolja a település más dokumentumait**¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Pákozdi nagyközség Magyarország egyik legismertebb települése: az 1848. szeptember 29-i győztes pákozdi csata mélyen a lelkekbe ivódott. Történelmünk egyik legfontosabb eseménye.

A nagyközség Fejér megyében, a Gárdonyi Járásban, a Velencei-tó északi partján található.

A tipikusan szalagtelkes település belterületi utcái a Velencei-hegység délkeleti, 110–155 méteres tengerszint feletti magasságban elhelyezkedő vonulatain futnak.

Anonymus a 13. század eleji Gesta Hungarorumban említi, hogy a honfoglaló magyarok Százhalombattától („Centum Montes”, azaz Százhalom) Veszprém felé haladva a pákozdi hegy alatt ütöttek tábort („iuxta montem Pacostu”). A település neve feltehetőleg puszta személynévből keletkezett szláv eredetű minta alapján (vö. lengyel Pakost személynév, cseh Pakosta családnév). A település első írásos említése 1279-ből maradt fenn Pakaszt, 1298-ban Pakazth, 1323-ban Pacazth alakban jegyezték fel.

1279-ben Péter veszprémi püspök itteni földjét átadta használatra Colynus mester veszprémi főesperesnek, protonotáriusnak. 1323–1337 körüli időből ismert Pákozdi Pál neve, aki fehérvári kanonok volt, 1348-ból pedig már a település plébániájának említése is ismert. A török hódoltság alatt az Istolni Belgrad-i (Székesfehérvári) szandzsákhhoz tartozott. 1593. november 3-án a településtől északra elterülő magaslatokon zajlott a pákozdi csata, amelynek során a Pálffy Miklós, Nádasdy Ferenc és Zrínyi György vezette magyar had szétverte a Székesfehérvár felmentésére érkező Hasszán budai pasa túlerőben lévő seregét.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Rákóczi-szabadságharcot lezáró szatmári békekötést követően Pákozdban tartották Fejér vármegye nemesi közgyűlését 1711. május 5-én. Ekkor és a 18. században végig népes település volt, amelynek jobbágysai a Velencei-tó déli partján és a Vértesalján bérelt földeken folytattak extráneus gazdálkodást.

Az 1848–1849-es szabadságharc első nagy ütközete, az 1848. szeptember 29-ei pákozdi csata a Sukorótól és Pákozdtól északra lévő magaslatokon zajlott le. A Móga János vezette magyar honvédsereg megfutamította a Székesfehérvárról Buda felé vonuló Jelasics horvát bán seregét. A környék fegyverforgató férfi lakossága is részt vett a csatában, amelynek során a horvátok tartalék seregét lefegyverezték, következményeként pedig a fegyverszünetet kérő Jelasics Bécs felé vonult el. A pákozdi diadal tiszteletére 1950–1992 között szeptember 29-én tartották a magyar honvédelem emléknapját.

Egy település múltját, arculatát nagyban meghatározzák a történelmi eseményei, saját hagyományai. Pákozdi a honvédő katonai helytállás példaképe lett. Jó értelemben ez jelenti a haza, a szülőföld védelmét, a szeretetet. Ezért épült itt a Doni Kápolna is, ahova 1999. október 30-án orosz földről, Roszkino falu mellől hazaérkezett minden elhunyt magyar jelképeként egy ismeretlen katona földi maradványa. Örök nyughelye nyugalmat hozott sok családnak.

Őrizzük hagyományainkat. Évszázadok óta a községben megélhetési forrás a nád, a nádtetőkészítés, a nádtermékek gyártása. Kialakultak sajátos eszközei, amelyek ugyanúgy változtak a technika fejlődésével, mint bármely iparágé. Családoknak adott és ad munkát, megélhetést. Egymásnak adják át a jelképes staféta-botot úgy, ahogy csak az teheti, akinek a lelke is benne van.

A másik megélhetési forrás volt évszázadokon át a halászat. Híres speciális eszköz volt a varsa. Hálókötéltől is kötötték, de igazi pákozdi specialitás a vesszőből font csíkvarsa. A pákozdi halászok az úszólápot tükrös cérnahálóval bekerítették, és az alatta tanyázó halakat, főleg harcsákat dobogással zavarták. Napjainkban is tudják családok az elkészítését. Őrzik fortélyait, hogy a jövőnek is megmaradjon.

Megtaláljuk az ősi magyar népművészet hagyományait: a kerámia, a szövés, a csuhé munkák alkotói bemutatják azokat a mesterségeket, amelyek nem is olyan régen úgy ívódott a mindennapokba, hogy közben nevelt az esztétikára, a művészetekre. Megtanított gyönyörködtetni.

A településen orvosi, fogorvosi, védőnői ellátás, gyógyszertár van. A nagyközségben óvoda és általános iskola működik, új bölcsőde átadása megtörtént.

Az elmúlt öt évben Pákozdi településen a lakónépesség száma folyamatosan emelkedett. (1. számú táblázat)

1. számú táblázat: Lakónépesség (fő). A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma

(forrás: www.teir.gov.hu)

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	3 167	bázis év
2018	3 214	101,48%
2019	3 317	103,20%
2020	3 422	103,17%
2021	3 588	104,85%
2022	3 629	101,14%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A férfiak és nők aránya közel azonos a településen. (2. számú táblázat) Pákozd lakosságszáma emelkedő változást mutat, melyben a férfi-női lakónépesség aránya közel azonos.

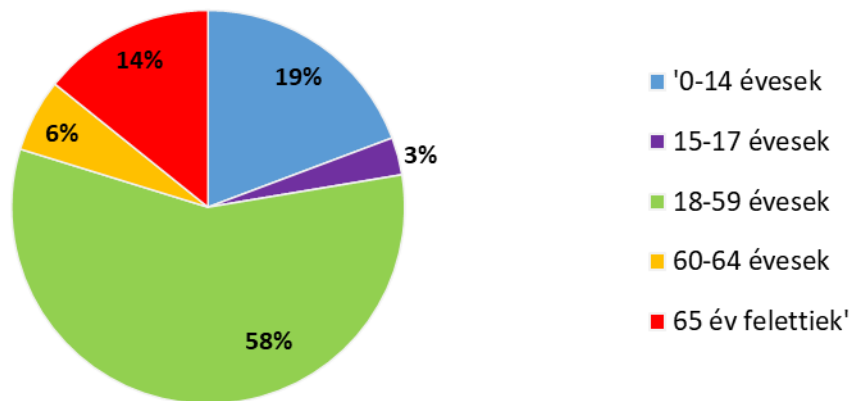
2. számú táblázat: Állandó népesség, férfiak aránya (%). Pákozd településen lakóhellyel rendelkező férfiak aránya. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján.

(forrás: www.teir.gov.hu)

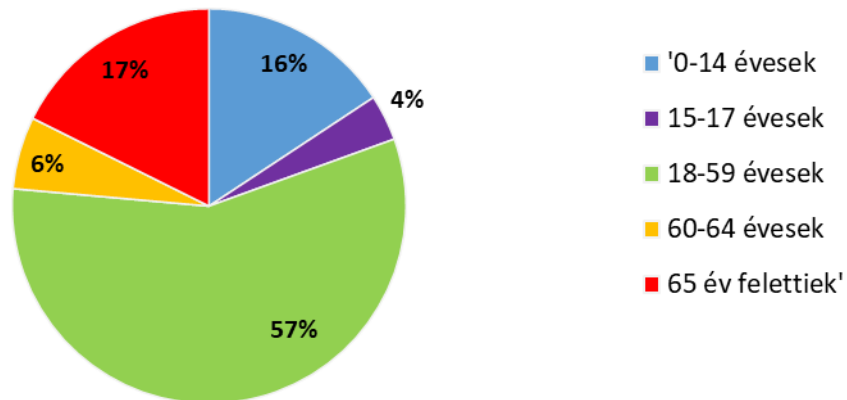
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 784	1 755	3 539	50,41%	49,59%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			127	3,59%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	344	276	620	9,72%	7,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	55	66	121	1,55%	1,86%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 024	999	2 023	28,93%	28,23%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	107	104	211	3,02%	2,94%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	254	310	564	7,18%	8,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

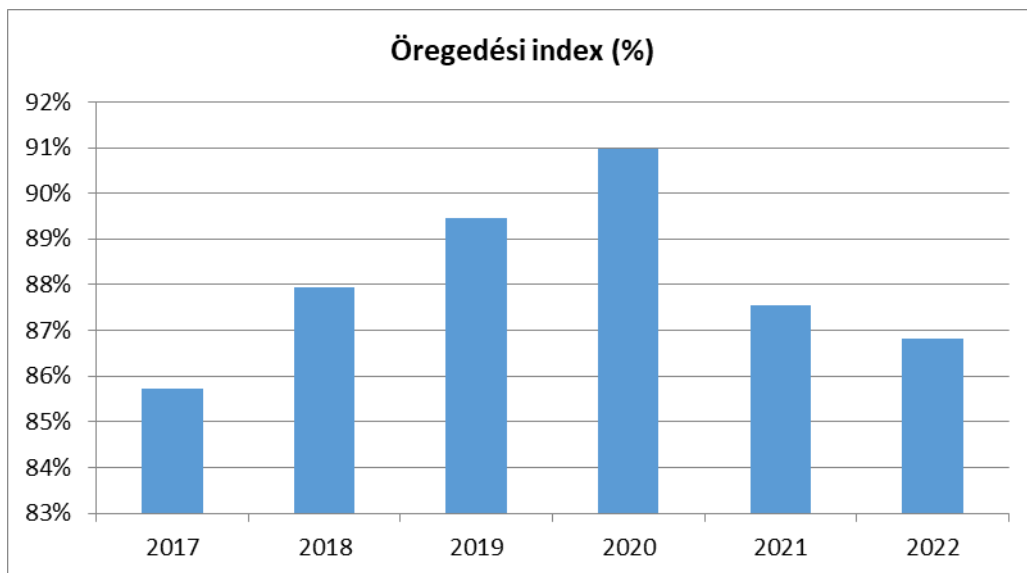
Az öregedési index 2020-ig emelkedést mutat. 2021 évben hasonlóan alakult, mint 2018-ban, 2022-re csökkentést mutat. A település fiatalodása annak köszönhető, hogy 2005-ben Pákozd elején kialakították a Pipacsos-lakóparkot, ahová a fiatal családok kezdtek el építkezni. Székesfehérvárról, valamint a környező városokból települtek ide a kedvezőbb telekárak, az egészséges lakókörnyezet miatt. (3. számú táblázat)

3. számú táblázat: Öregedési index. A 65 év feletti és a 0-14 éves korú állandó lakosok arányaira vetítve.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	480	560	85,71%
2018	503	572	87,94%
2019	534	597	89,45%
2020	564	620	90,97%
2021	591	675	87,56%
2022	612	705	86,81%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat: Belföldi vándorlások. Az állandó oda- és elvándorlások különbsége ezer lakosra vetítve.

(forrás: www.teir.gov.hu)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	23,30
2018	15,04
2019	30,93
2020	26,41
2021	41,94
2022	25,24

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat: Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék). Az élveszületések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve.

(forrás: www.teir.gov.hu)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-5,43
2018	0,63
2019	-1,22
2020	3,86
2021	1,43
2022	1,92

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját közhatalmi, népképviselői és munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. A szemléletváltással a közösségi élet, a lakosok karitatív jellegű tevékenysége is megjelenhet, mely az önkormányzat munkáját is eredményesebbé teszi. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Az esélyegyenlőség megvalósítása nem csupán jogszabályi kötelezettségünk, hanem olyan hosszú távú érdekünk is, amellyel elérhetővé válik, hogy minden Pákozdon élő személy számára megteremtjük azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik, hogy az életminőségükben változás következzen be.

Pákozdi Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Pákozdi településen elsősorban az olyan hátrányos helyzetű családoknak, fiataloknak az esélyegyenlőségét szeretnénk érvényesíteni, akik a legkevesbé jutnak hozzá a különböző szolgáltatásokhoz, programokhoz. Legfőbb célunk a diszkrimináció- és szegregáció mentesség.

Pákozdi Nagyközség Önkormányzatának alapvető célja, hogy Pákozdi egy olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Ezáltal minden ember számára elérhetővé válnak olyan lehetőségek, programok, szolgáltatások, melyek segítségével a településen élő hátrányos helyzetű személyek szükségletei kielégülnek,

életminőségük javul. Célunk továbbá egy olyan közösségi élet kialakítása, ahol a településen élők elfogadják és segítik egymást.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településünkön.

A célunk továbbá, hogy a szolgáltatásokhoz való hozzájutások alakulásának áttekintésével feltárjuk, hogy ezeken a területeken milyen problémák jelentkeznek. Emellett célként jelenik meg a csoportok számára olyan esélyegyenlőségi programokat, feladatokat meghatározni, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (a továbbiakban: HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmalmsítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és **2021.06.30-i módosítása**
- **a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a**
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)**, amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.**

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2017-ben Pákozd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megalkotta a 5/2017. (IV.27.) számú, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékoságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által előkészített költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.

Köznevelés-fejlesztési terv – a helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodik a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el vármegyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti. Az integrált településfejlesztési stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá

a megvalósítás eszközeit és nyomon követését. A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Velencei-tó Térségfejlesztő Közhasznú Egyesület 9 település – közöttük Pákozd - összefogásával alakult, azzal a céllal, hogy közösen együttműködve segítsük területfejlesztési elképzeléseinket, együtt gondolkodva fogalmazzuk meg közös céljainkat és feladatainkat, és azokat megvalósítva a Velencei-tó az itt élők, és idelátogató turisták számára valóban a „Velencei-tó a Természetes Egészség” rekreációs területe legyen.

A kistérségi társulás célja a térség fejlődésének beindítása, a reálgazdaság fellendítése és a térség turisztikai felértékelése. A célok elérésének fontos eszköze az együttműködések hálózatának megerősödése az állami, önkormányzati, magán és civilszféra szereplői között.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is.

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak az egy fogyasztási egységre jutó (ekvivalens) jövedelem mediánjának 60%-a vásárlóerő-paritáson, euróban és nemzeti valutában kifejezve. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH 2014. évi adataiból kiolvasható, hogy a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a 70.328 Ft-ot. A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

Elsősorban a mélyszegénység azokat a személyeket érinti, akiknél nagyon alacsony a foglalkoztatási és iskolázottsági ráta, erős települési és lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció figyelhető meg. A mélyszegénységben élők körében az ezekből a hátrányokból következően a súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődése figyelhető meg.

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókönyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az

viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A településen a népszámlálási adatok alapján nincs roma származású, azonban az önkéntes nyilatkozatok alapján (pl. választás) több roma család is él a településen. Egyik roma család sem él telephelyen vagy szegregátum területén. A település különböző részein, megfelelő körülmények között élnek. A mélyszegénységben élők elsősorban a nagycsaládos és munkanélküli személyek közül kerülnek ki a településen.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. A településen a munka-erő piacról történő kirekesztődés leggyakoribb okai a tapasztalataink szerint: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiválatlanság kialakulása, a társadalmi előítélet jelenléte.

A vagyoni helyzetre vonatkozó fontos információ a település lakásállományára pl. azok komfort fokozatára vonatkozó adatok. A vagyoni helyzet értékelésére alkalmas a településen gépjárműadó fizetésre kötelezett személygépkocsik száma is.

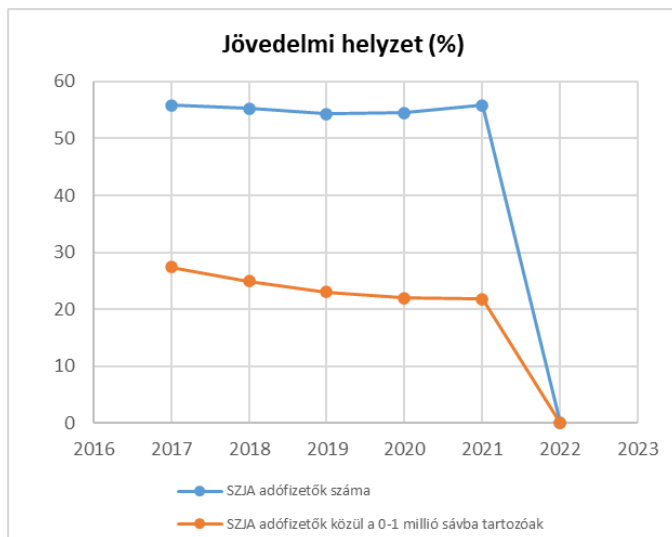
A településen egyre több olyan család él, akik a tapasztalatok alapján nem tudják fizetni a közüzemi díjakat. 2017-ben 25 család részesült lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez települési támogatásban, a leginkább fizetési problémát okozó szolgáltatások a villany és a gáz, 2 esetben pedig az albérleti díj fizetése.

3.1. számú táblázat: Jövedelmi helyzet

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	55,84	27,42
2018	55,32	24,96
2019	54,37	23,00
2020	54,54	22,02
2021	55,80	21,82
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Pákozd településen 2016. évben 50 regisztrált munkanélküli, nyilvántartott álláskereső volt. 2019-ig csökkent a regisztrált álláskeresők száma, mindössze 32 főre, ezt követően ismét emelkedés tapasztalható. A magas munkanélküliek számát az országosan bevezetett közfoglalkoztatási program drasztikusan csökkentette. Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

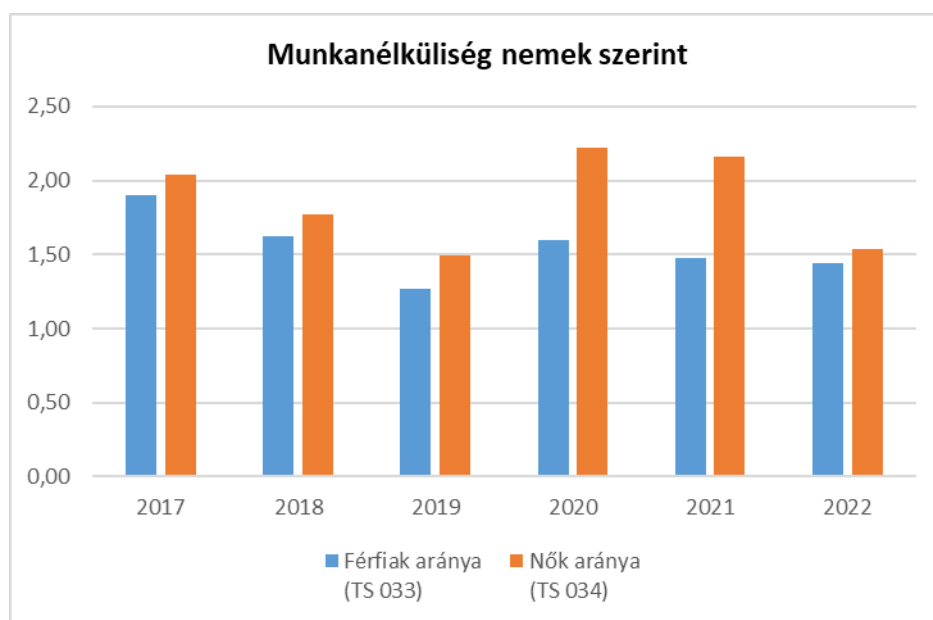
A településen nincs lehetőség felnőttképzésre, ennek megoldásában a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya nyújt segítséget azért, hogy különböző képzési lehetőséget kínál Székesfehérvár területén.

3.2.1. számú táblázat: Munkanélküliségi ráta az állandó népességben a 15-64 éves férfiak és nők arányaira vetítve.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,90	2,04	1,97%
2018	1,62	1,77	1,70%
2019	1,27	1,49	1,38%
2020	1,60	2,22	1,91%
2021	1,48	2,16	1,82%
2022	1,44	1,54	1,49%

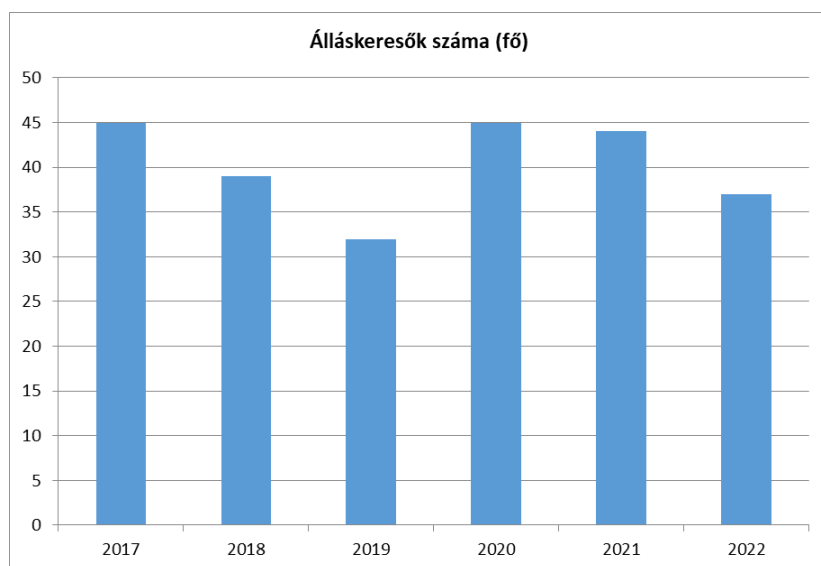
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

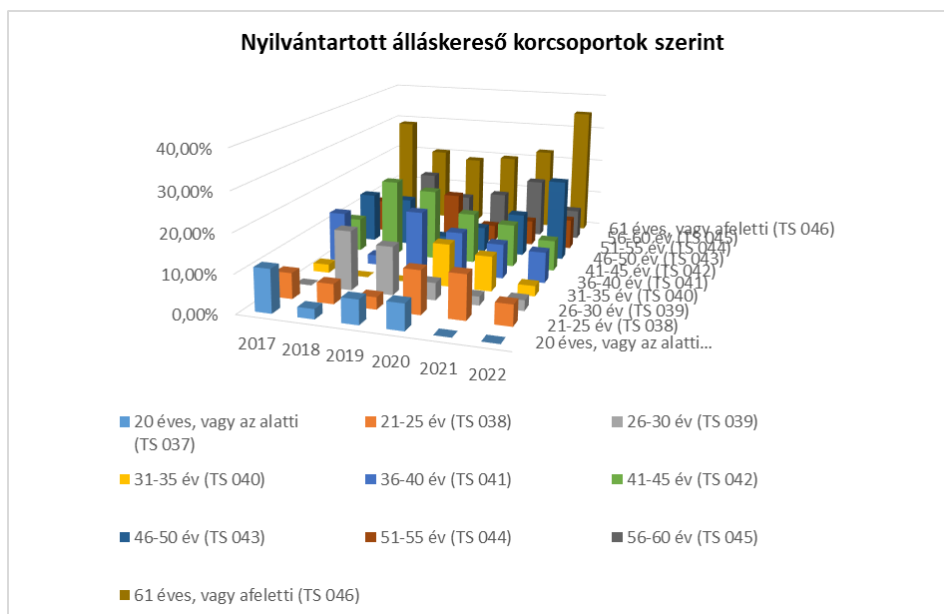

3.2.2. számú táblázat: Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerinti bontásban.
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	45	39	32	45	44	37
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	1,00	2,00	3,00	0,00	0,00
	%	11,11%	2,56%	6,25%	6,67%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	2,00	1,00	5,00	5,00	2,00
	%	6,67%	5,13%	3,13%	11,11%	11,36%	5,41%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	6,00	4,00	2,00	1,00	1,00
	%	0,00%	15,38%	12,50%	4,44%	2,27%	2,70%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	0,00	5,00	4,00	1,00
	%	2,22%	0,00%	0,00%	11,11%	9,09%	2,70%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	1,00	5,00	5,00	4,00	3,00
	%	13,33%	2,56%	15,63%	11,11%	9,09%	8,11%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	8,00	6,00	6,00	5,00	3,00
	%	8,89%	20,51%	18,75%	13,33%	11,36%	8,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	5,00	1,00	3,00	5,00	8,00
	%	13,33%	12,82%	3,13%	6,67%	11,36%	21,62%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	2,00	4,00	2,00	3,00	3,00
	%	8,89%	5,13%	12,50%	4,44%	6,82%	8,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	6,00	3,00	5,00	7,00	3,00
	%	6,67%	15,38%	9,38%	11,11%	15,91%	8,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13,00	8,00	6,00	9,00	10,00	13,00
	%	28,89%	20,51%	18,75%	20,00%	22,73%	35,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

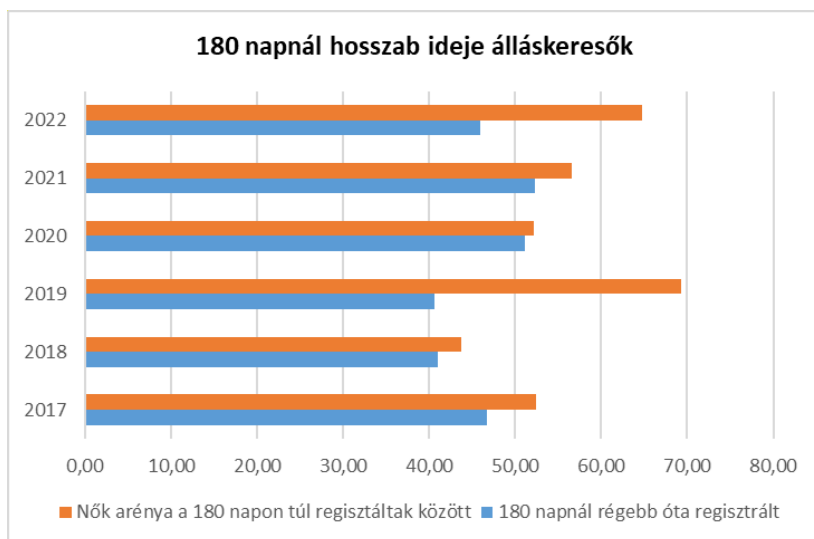

3.2.3. számú táblázat: A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya. (forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	46,67	52,38
2018	41,03	43,75
2019	40,63	69,23
2020	51,11	52,17
2021	52,27	56,52
2022	45,95	64,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

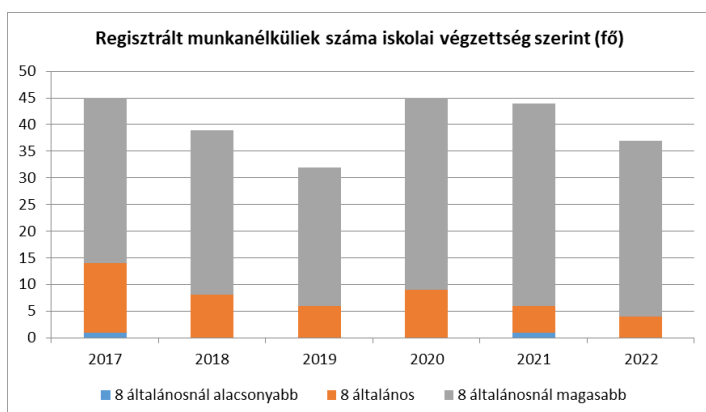
3.2.4. számú táblázat: Regisztrált munkanélküliek, nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerinti alakulása.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	45	1	2,22%	13	28,89%	31	68,89%
2018	39	0	0,00%	8	20,51%	31	79,49%
2019	32	0	0,00%	6	18,75%	26	81,25%
2020	45	0	0,00%	9	20,00%	36	80,00%
2021	44	1	2,27%	5	11,36%	38	86,36%
2022	37	0	0,00%	4	10,81%	33	89,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatásban 2017-ben 18 fő vett részt, számuk folyamatos csökkenő tendenciát mutatva 2022 évre 2 főre csökkent (3.2.5. számú táblázat). Az adatok azt mutatják, hogy nagy szerepe van a helyi álláskeresők felzárkóztatásában ennek a szolgáltatásnak. A közfoglalkoztatásba elsősorban a mélyszegénységben élő, valamint tartósan munkanélküli személyeket vonja be az önkormányzat.

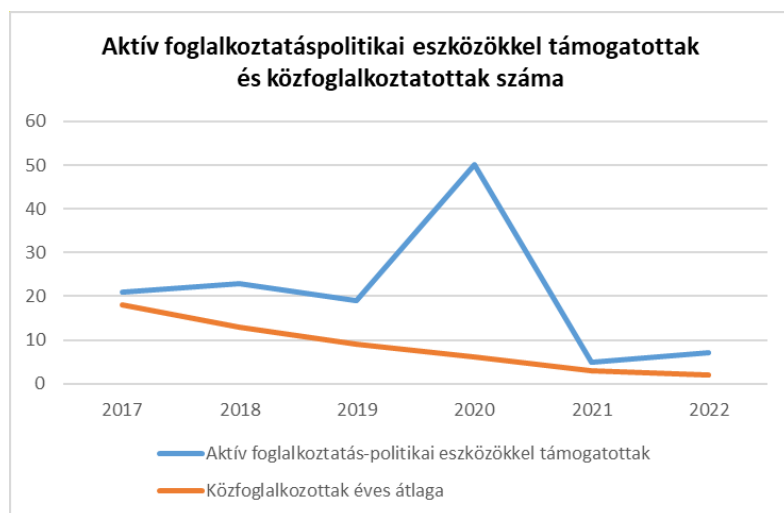
Részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket, azonban ez csak rövid távon nyújt megoldást a helyi munkanélküliek számára. A közfoglalkoztatás nem jelent megoldást önmagában arra, hogy reintegráljuk a munkanélkülieket a munka világába. Ez a fajta szolgáltatás csak a munkanélküliek egy részének jelent megoldást, méghozzá azoknak, akik alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. Településünkön a legnagyobb problémát az 50 év feletti aktív korú személyek foglalkoztatása jelenti.

3.2.5. számú táblázat: Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak, valamint közfoglalkoztatottak számának alakulása.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	21	18
2018	23	13
2019	19	9
2020	50	6
2021	5	3
2022	7	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Pákozdi Székesfehérvár 15 km-es vonzaskörzetében található, rendszeres autóbuszjáratok biztosítják a közlekedést. Budapest 63 km-re található, ahová szintén rendszeres buszjárat közlekedik a településen keresztül. A buszjáratok sűrűsége miatt nem jelent gondot a vármegyeszékhely, vagy a főváros, esetleg más közeli nagyváros megközelítése, azonban a bérlet finanszírozását nem minden munkáltató finanszírozza a munkavállaló számára, amely problémát jelenthet a munkahely választásban.

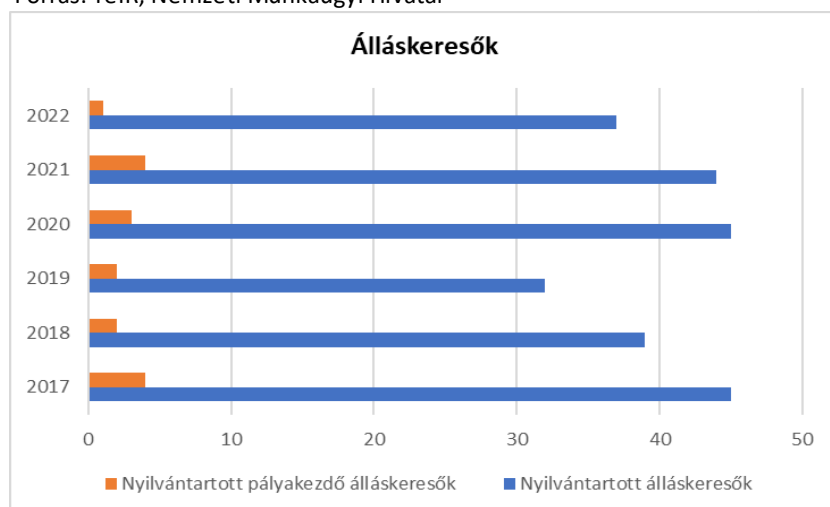
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat: Pályakezdő állás keresők száma nyilvántartott állás keresők és nyilvántartott pályakezdő állás keresők arányaira vetítve.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	45	4
2018	39	2
2019	32	2
2020	45	3
2021	44	4
2022	37	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Nem releváns.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nem releváns.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj- melyeket a járási hivatal állapít meg, továbbá a képviselő-testület további települési támogatást állapít meg (Pákozdi településen: gyógyszertámogatás, rendkívüli települési támogatás, temetési támogatás)

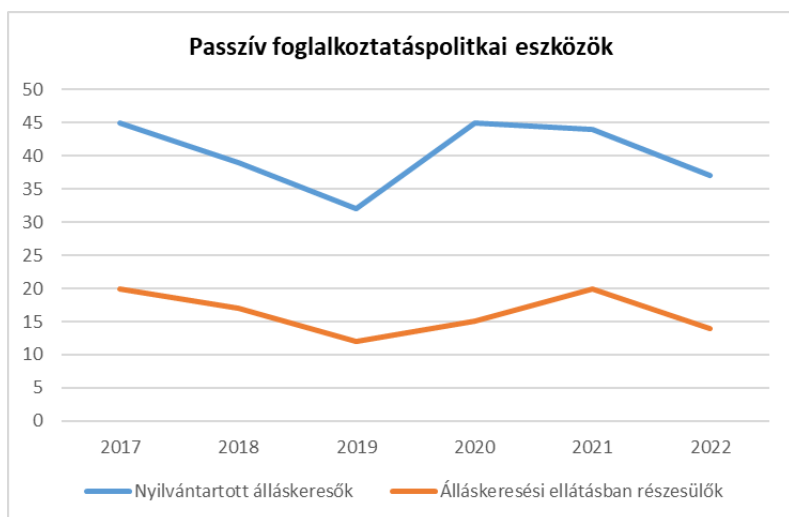
Természetbeni ellátások: a közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, melyet a járási hivatal állapít meg, továbbá a települési önkormányzat által nyújtott köztemetés, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás.

3.3.1. számú táblázat: Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök nyilvántartott álláskeresők, álláskeresési ellátásban részesülők száma alapján.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	45	2,12%	20	44,44%
2018	39	1,82%	17	43,59%
2019	32	1,46%	12	37,50%
2020	45	2,01%	15	33,33%
2021	44	1,89%	20	45,45%
2022	37	1,60%	14	37,84%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

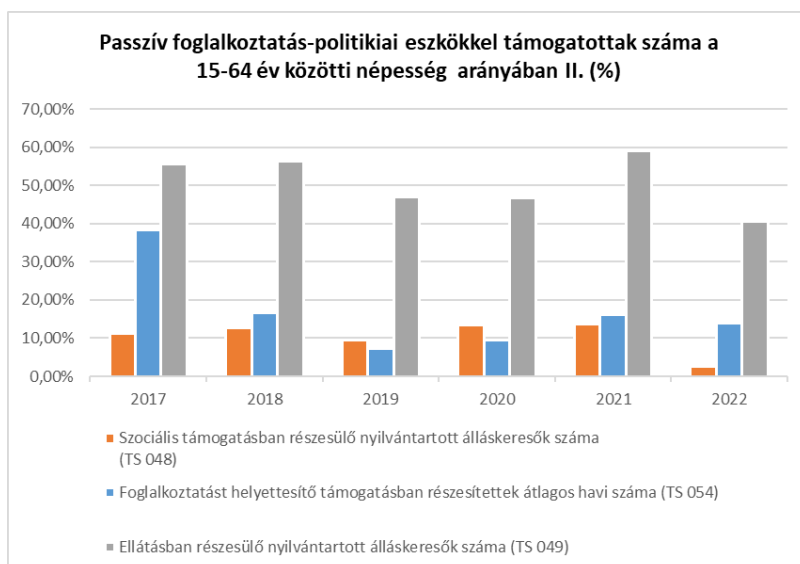

3.3.2. számú táblázat: Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök. Szociális támogatásban, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, valamint ellátásban részesülők számára vetítve. (forrás: www.teir.gov.hu)

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	5	11,11%	17	38,22%	25	55,56%
2018	5	12,82%	6	16,54%	22	56,41%
2019	3	9,38%	2	7,25%	15	46,88%
2020	6	13,33%	4	9,60%	21	46,67%
2021	6	13,64%	7	16,14%	26	59,09%
2022	1	2,70%	5	13,97%	15	40,54%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

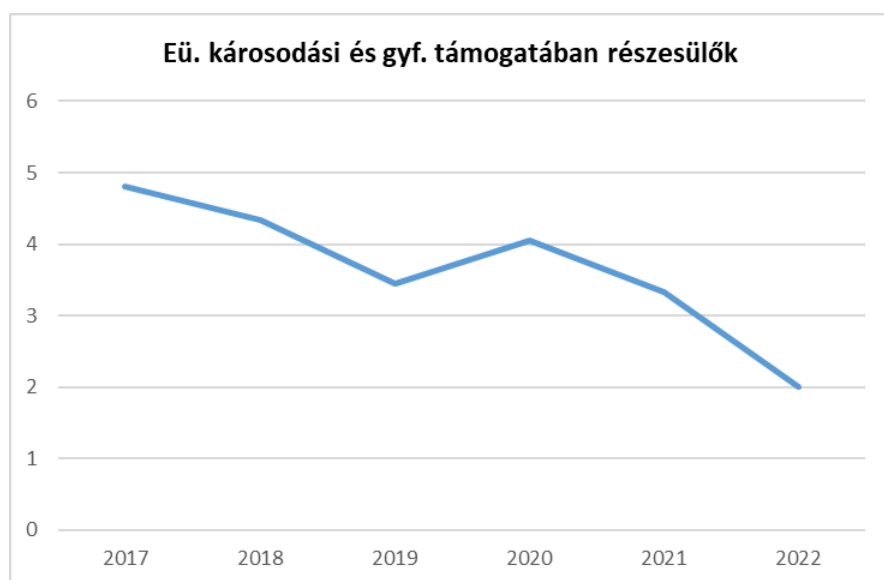

3.3.3. számú táblázat: Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők havi átlagos száma.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	5
2018	4
2019	3
2020	4
2021	3
2022	2

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

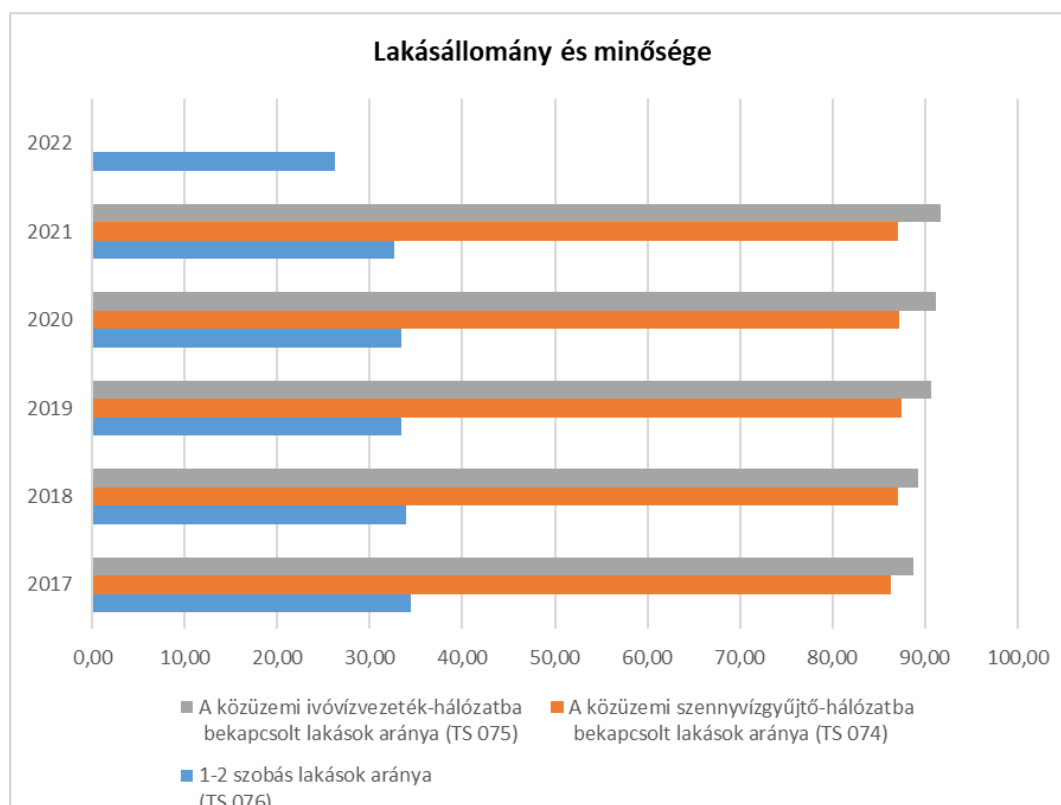
Pákozdon 2017. évben 1178 lakás volt, míg 2022-ben 1425, ami azt mutatja, hogy a település továbbra is folyamatosan bővül. A rossz állapotú házakat a települési önkormányzat felszólítására több esetben lebontották. Annak érdekében, hogy a bent élő személyek ne váljanak hajléktalanná az önkormányzat bérlakást biztosított számukra, míg nem oldódott meg a lakhatási probléma.

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat: Lakásállomány alakulása 1-2 szobás lakás, szennyvízgyűjtő-, illetve ivóvízvezeték hálózatra bekapcsolt lakásokra vetítve.
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1178	4	3,40	34,38	86,25	88,79
2018	1193	15	12,57	33,95	87,09	89,27
2019	1210	17	14,05	33,47	87,44	90,66
2020	1232	22	17,86	33,36	87,18	91,15
2021	1254	23	18,34	32,70	87,08	91,63
2022	1425	25	17,54	26,18	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat: Bérlakás és szociális lakás állomány alakulása
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	1 178	n.a.	n.a.	n.a.	6	n.a.	n.a.
2018	1 193	n.a.	n.a.	n.a.	6	n.a.	n.a.
2019	1 210	n.a.	n.a.	n.a.	6	n.a.	n.a.
2020	1 232	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.	n.a.
2021	1 254	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.	n.a.
2022	1 425	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Pákozd Nagyközség Önkormányzata 5 db önkormányzati szociális lakással rendelkezik. A lakások bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 16/2020 (VII.27.) önkormányzati rendelet szabályozta a szociális lakásokra vonatkozó rendelkezéseket. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 79. § (2) bekezdése alapján a községi önkormányzatnak nem kell rendeletben megállapítani az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére, elidegenítésére vonatkozó szabályokat, ha a tulajdonában lévő lakások száma, illetőleg helyiségek esetében a bérbeadás útján hasznosított helyiségek száma nem haladja meg a húszat, így 2023. május 31. napján elfogadásra került a lakások bérletére vonatkozó szabályzat.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok Nem releváns.

d) lakhatást segítő támogatások

A településen egyre több a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma, a szolgáltatási díjak növekedésével és a reálbér stagnálásával, egyre több embernek okoz nehézséget a rezsiköltségek fedezése. A legnagyobb problémát a villanyáram költségeinek a rendezése jelenti a településen élők számára, gázfogyasztás, az albérletre és a vízfogyasztás költségeire nem kérik a támogatást. (3.4.3. számú táblázat) Az önkormányzat emellett tűzifa támogatást is nyújt a településen élő hátrányos helyzetű családoknak.

3.4.3. számú táblázat: Település támogatásban és egyéb önkormányzati támogatásban részesülők számának alakulása.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	23	5
2018	15	76
2019	12	66
2020	9	76
2021	8	70
2022	4	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság
Nem releváns.

- f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön külterületeken és nem lakóövezetben található lakások tekintetében közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés többnyire megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen nem találhatók szegregátumok és telephelyek.

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

A településen nincsenek olyan település részek, amelyek az itt élők számára nem biztosítanak megfelelő lakhatási körülményeket. A víz- és csatornahálózat a település 86,54 %-át lefedi, a nyaralóövezet területén nem épült még ki teljesen a víz-és csatornahálózat. Villany és gáz közmű mindenhol elérhető a településen.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A háziiorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma, az általános immunrendszer elváltozásai, a bőr speciális immunrendszerének gyulladásszerű állapota, valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek.

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek) társulás útján,
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúsági orvosi ellátás.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,

- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A településen egy házi orvos látja el a lakosság felnőtt és gyermek tagjainak nagy részét. Pákozdi lakosok közül többen Székesfehérváron veszik igénybe a házi/gyermekek orvosi szolgáltatást.

Pákozdon az önkormányzat által foglalkoztatott védőnő látja el a kismamák és a gyermekek gondozását. 2017. évben 102 főt gondozott. A településen biztosított a tanácsadás a várandós és csecsemős családok számára.

A Humán Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat családgondozója a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. A családgondozó a védőnővel, szociális ügyintézővel és a házi orvossal szorosan együttműködve gondozza a családokat. A településen a jelzőrendszer nagyon jól működik, a lakosság által észlelt problémák is eljutnak a megfelelő szakemberhez.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését.

A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humán szolgáltatások, a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokhoz tartozik még a házi segítségnyújtás, jelző rendszeres házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés. A településen 1 fő szociális gondozónő látja el a szolgáltatásban részt vevő személyeket. Munkájával az idősek és fogyatékkal élők mentálhigiénés gondozását látja el, munkájával a gondozottak lelki-testi egészségének megőrzéséhez nagymértékben hozzájárul.

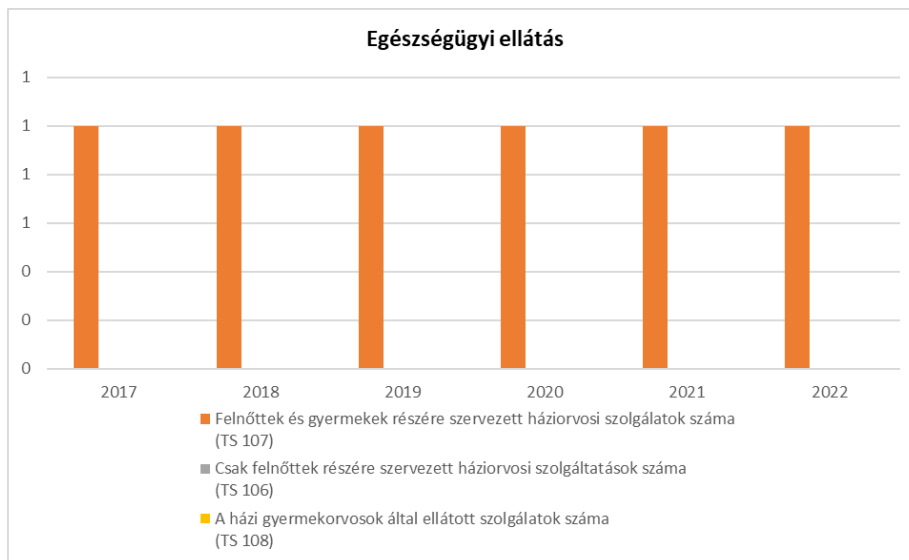
A szociális étkeztetésben átlagosan 40-50 fő vesz részt egy évben, ez a szám folyamatosan emelkedik. Az étkeztetést igénybe vevők nagyrésze időskorú, több fogyatékkal élő személy veszi igénybe ezt a szolgáltatást. Az ételt egy helyi étterem biztosítja az igénybevevők számára. Az önkormányzat a köznevelési intézményekben, az idősek klubjában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat: Egészségügyi ellátás
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	63	19,75
2018	1	0	0	1	65	16,48
2019	1	0	0	1	61	11,10
2020	1	0	0	1	57	12,04
2021	1	0	0	1	46	13,53
2022	1	0	0	1	51	12,15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Településünkön népkonyha nem üzemel.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, az egyházak, a civil szervezetek. Településünk kedvező földrajzi tulajdonságokkal rendelkezik, változatos természeti adottságai miatt rengeteg kirándulási lehetőséget biztosít a településen élők és a turisták számára. A Velencei-tó néhány km-re található, amely kirándulási és fürdőzési lehetőségeket egyaránt biztosít. A rekreációs célú szabad terek a közparkok, közkertek, de idetartoznak az önkormányzat tulajdonában lévő oktatási, nevelési, kulturális intézmények kertjei, parkjai is.

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása szoros gazdálkodás mellett biztosított. A település polgárai számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik a lakosságról. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi katolikus és református egyházakkal, és egyéb szervezetekkel.

Az Alba Caritas Hungarica Alapítvánnyal, valamint a Magyar Vöröskereszttel szoros együttműködésben áll a családgondozó. A két civil szervezet felajánlásaival teszi könnyebbé a helyi szociálisan rászoruló személyek mindennapjait.

A helyi Művelődési Ház rengeteg programnak ad helyet minden korosztály számára, azonban ezek a korcsoportok inkább külön-külön vesznek részt az őket érintő programokban, közös érdeklődési terület kevés van. Ennek érdekében olyan programok megvalósítását célozná meg a helyi önkormányzat, mellyel a generációk közötti különbségek kiküszöbölhetővé válhatnának.

- a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat: Intézményi ellátottság.
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	4 112	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- Nem releváns.
- e) helyi lakossági önszerveződések.
- Nem releváns.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mivel a népszámlálási adatok alapján nincs roma származású a településen, így nem tartjuk a kapcsolatot a roma nemzetiségi önkormányzatokkal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénység oka a tartós munkanélküliség, mely nem csökken	Álláskeresési tréning, közfoglalkoztatás kiterjesztése egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatásával.
Iskolázatlanság	Továbbképzésekhez való hozzájutás segítése
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése
Az adósságállomány újratermelődése a családi szocializáció következtében	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata, szükséglet alapú szolgáltatások szervezése
A településen élők rossz egészségi állapota	Egészségügyi szűrések népszerűsítése a településen. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon rendszeres megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
A településünkön a legnagyobb problémát a munkanélküliség jelenti, amely elsősorban az iskolázatlanságból ered. A képzetlenség kiküszöbölése érdekében a helyi önkormányzat vállalja, hogy felnőttképzési intézmények, valamint pályázati lehetőségek feltérképezésével segítséget nyújt a munkanélküli személyek továbbképzésében.	8 osztály befejezését célzó képzés
A tartósan munkanélküli személyek nem rendelkeznek megfelelő önéletrajzzal, motivációs levéllel és a munkanélküliségből eredően önbizalmuk, motivációjuk is lecsökkent.	Elhelyezkedés segítése álláskereső tréning szervezésével

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A stratégia fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Pákozdon a gyermekek helyzete átlagosnak mondható. A település gyermeklétszámához viszonyítva alacsony a családgondozásban részesülők száma, a gyermekjóléti szolgáltatás igénylése átlagos.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. A településen a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat: Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (forrás: www.teir.gov.hu)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 784	1 755	3 539	50,41%	49,59%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			127	3,59%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	344	276	620	9,72%	7,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	55	66	121	1,55%	1,86%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával próbál védelmet

biztosítani a gyermekek számára. A településen egyre több a veszélyeztetett gyermek, azonban gondozásuk alapellátás keretében megoldható.

A családgondozó szorosan együtt működik az iskola óvoda gyermekvédelmi felelősével, a védőnővel, házi orvossal, a Polgárőrséggel és a szociális ügyintézővel, melynek segítségével a jelzőrendszer megfelelően működik.

A lakosság, mint jelzőrendszeri tag is észleli és jelzi, ha a szomszédságban élő családnál problémát észlel.

A gyermek lelki fejlődésében nagy szerepet játszik a család, mely az elsődleges szocializációs színtér. A leginkább meghatározó a gyermek életében a család érték közvetítő magatartása.

A megfelelő bizalmi kapcsolat kiépítése, a biztatás, a megfelelő mértékű korlátozás egy ép személyiség kifejlődéséhez vezet.

Napjainkban az érzelmi szükségletek kielégítése háttérbe szorult, ennek jelentősége egyre nagyobb. Ahol a gyermek nem talál társra a szülőben problémái kezelésében, megfelelő probléma-megoldó képessége nem fejlődik ki, a család helyet más dolgok felé fordul problémái megoldása érdekében.

A mélyszegénységben élő szülők nem megfelelő probléma-megoldó stratégiáit sajátítják el a gyermekek is, amely által a társadalmi problémák újratermelődnek.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

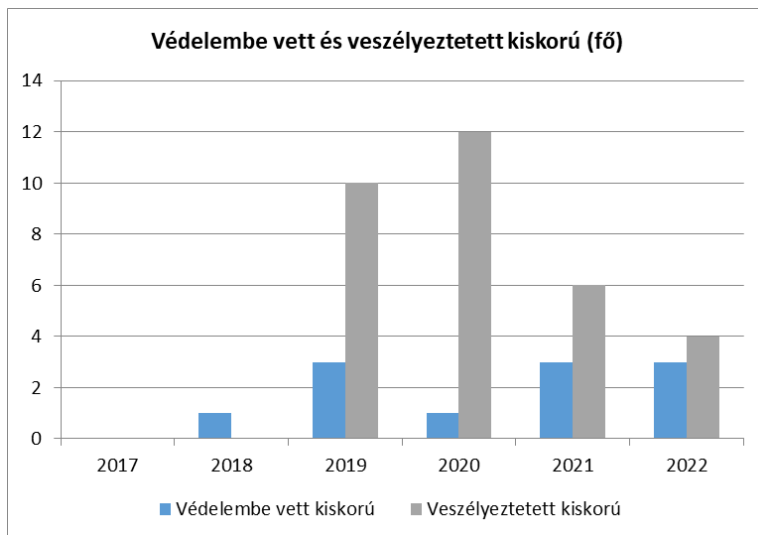
A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek.

A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat: Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának alakulása.
(forrás: www.teir.gov.hu)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	1	0
2019	3	10
2020	1	12
2021	3	6
2022	3	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Az 1997. évi XXXI. törvény értelmében rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 165%-át.

Abban az esetben, ha a gyermekét egyedül neveli vagy a gyermek tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 180%-át. Ez a jövedelemhatár nagyon alacsony, így egyre kevesebben jogosultak a támogatásra a településen.

A támogatás célzottan nyújt segítséget a rászoruló családok számára pénzbeli támogatás, valamint tankönyvtámogatás és étkeztetés támogatás formájában, mellyel a gyermekek számára próbálja biztosítani a testi-lelki és értelmi fejlődésüket.

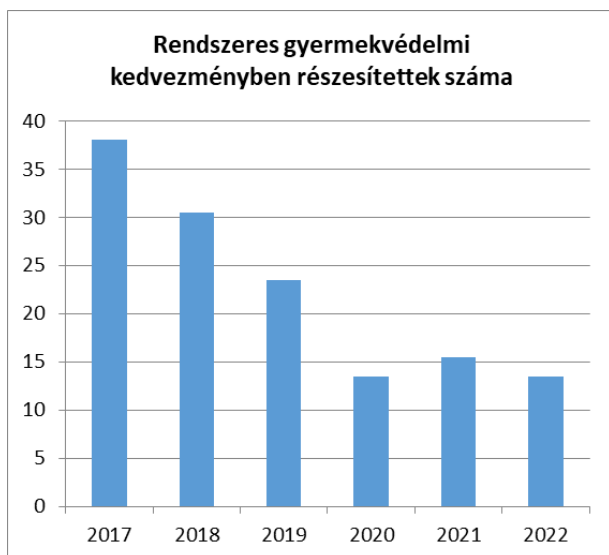
Csökkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. 2017-ben mintegy 38 fő, míg 2022. évben 14 fő volt érintett. (4.1.2. számú táblázat)

4.1.2. számú táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

(forrás: www.teir.gov.hu)

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	38
2018	31
2019	24
2020	14
2021	16
2022	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

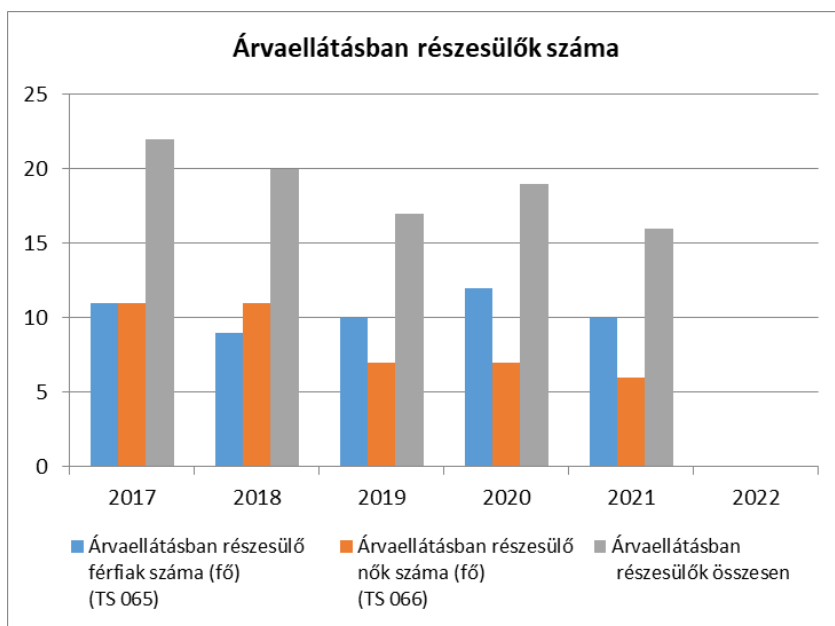
A településen nincs olyan juttatás, mely külön a gyermekek jogán járna a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen kívül.

A Magyar Államkincstár árvaellátás megállapításával segíti azon gyermekeket, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte. Ezen ellátás a gyermek 16. életévének betöltéséig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig folyósítható. Abban az esetben, ha a gyermek a jogosultság megszűnése előtt megváltozott munkaképességűvé válik, az árvaellátás az életkorára tekintet nélkül megilleti.

4.1.3. számú táblázat: Árvaellátásban részesülő férfiak és nők számának alakulása
(forrás: www.teir.gov.hu)

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	11	11	22
2018	9	11	20
2019	10	7	17
2020	12	7	19
2021	10	6	16
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A településen havonta kb. 160 fő iskolás gyermek veszi igénybe az étkeztést. Az iskolás gyermekek napi egyszeri meleg étkeztetése egy helyi étteremben történik, ahol a tulajdonos odafigyel a gyermekek megfelelő egészséges táplálására, változatos ételekhez való hozzájutásukra. A napi egyszeri meleg étel mellett tízórai és uzsonna is biztosított a gyermekek számára, amit szintén a helyi étterem biztosít.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsenek szegregátumok, így a gyermekek nem élnek szegregált, telepszerű lakókörnyezetben. A településen a lakások többsége rendezett, amennyiben a családgondozó vagy a védőnő vagy a jelzőrendszer más tagja azt észleli, hogy a gyermek fejlődése nem megfelelő helyen történik jelzéssel él és megtörténik a megfelelő intézkedés.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A védőnőhöz családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

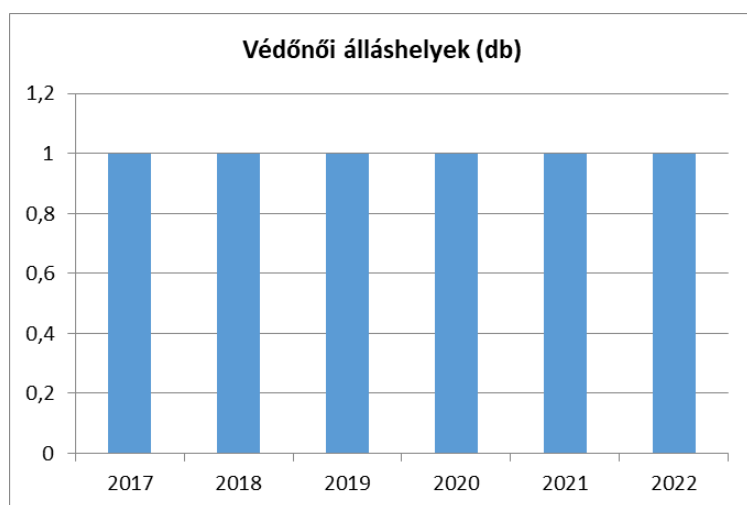
Betöltetlen védőnői állás nincs a településen, megfelelően látja el a feladatát, ha problémát észlel a családban a jegyző felé azonnal jelzéssel él. Különböző programokat szervez a kismamák és a gyesen lévő anyukák számára. Ezeket a programokat szeretnénk tovább fejleszteni és a meglévők mellett újabb programlehetőségeket biztosítani az anyukák számára, mint például az „Anyatejes Világnap”, melyt az hivatott kihangsúlyozni, hogy létfontosságú a gyermekek számára a megfelelő egészséges táplálás a fejlődés érdekében.

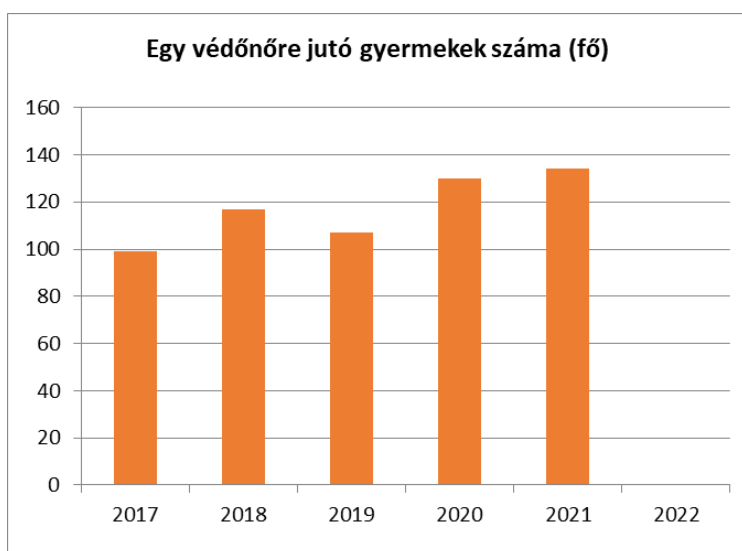
A védőnő a településen 2021. évben 134 gyermeket látott el összesen. Egy településen két körzetet lát el, az elmúlt 5 évben az ellátott gyermekek száma emelkedést mutat. (4.3.1. számú táblázat)

4.3.1. számú táblázat: Betöltött védőnői álláshelyek száma, átlagos gyermekszám (forrás: www.teir.gov.hu)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	99	99
2018	1	117	117
2019	1	107	107
2020	1	130	130
2021	1	134	134
2022	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek orvosi ellátását egy személyben a felnőtt-és gyermekorvos látja el a településen. A településen minden lakos számára megfelelő a hozzájutás az orvosi ellátáshoz, betöltetlen házi gyermekorvosi praxis nincs.

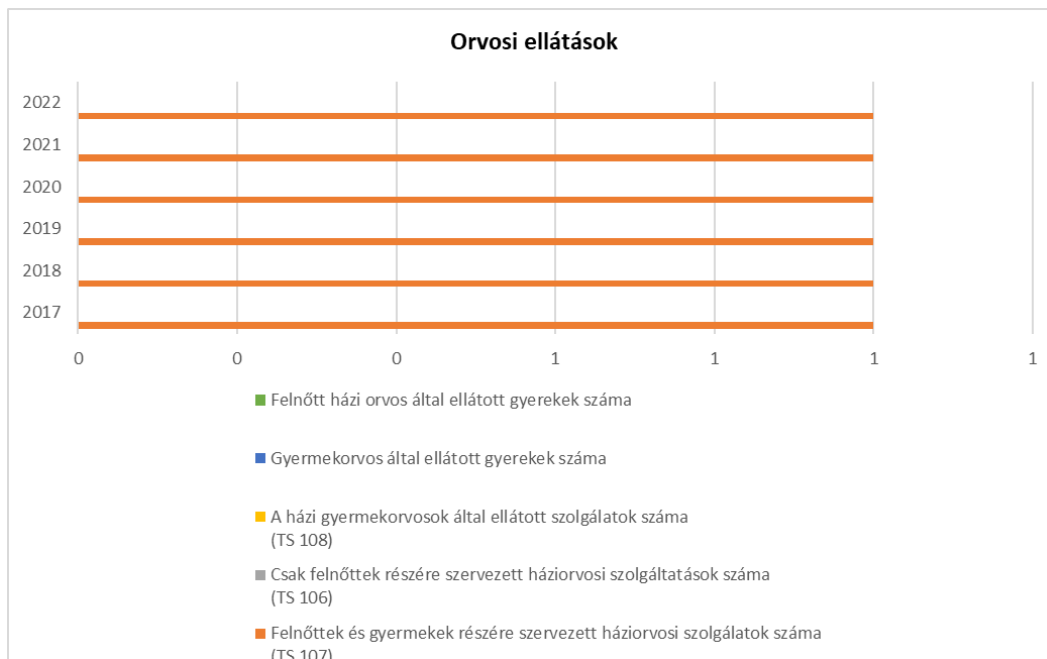
A legtöbb helyi lakos a tapasztalatok alapján helyben veszi igénybe az orvosi ellátást, azonban vannak, akik Székesfehérváron vagy más közeli városban vesznek igénybe orvosi/gyerekorvosi ellátást.

4.3.2. számú táblázat: Gyermekorvosi ellátás

(forrás: www.teir.gov.hu)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen belül 0-3 éves kor között nincs lehetőség korai fejlesztésre, rehabilitációra, azonban az óvodában lehetőség van gyógypedagógus segítségét igénybe venni a különböző fejlődésben lemaradt gyermekek számára. Egyéb speciális fejlesztést a Humán Család-és Gyermejkölési Szolgálat biztosít a gyermekek számára (pl. gyermekpszichológus).

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi- és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését;
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését;
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését;
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

A Családsegítő Szolgálat szakemberei felméri az érintett családok szükségleteit, amelynek alapján megítélik a segítség, illetve a juttatások formáit, közvetítik az adományokat, szolgáltatásokat.

A Humán Család- és Gyermejkölési Szolgálatnak szolgáltatásai, szervező- és gondozó munkája a pozitív diszkriminációt szolgálják, amelyek az alábbiak:

- Jogi szolgáltatás;
- Családkonzultáció/családterápia: Krízis helyzetben lévő családok segítése;

- Eset- és családkonferencia: Nagyon hasznos a probléma meghatározásában, a családban és a gyermekek környezetében lévő erőforrások feltérképezésében és a feladatok kidolgozásában. A probléma fennállásai folyamatosan elérhetővé teszik ezt a szolgáltatást, amelyen a család tagjain kívül részt vesznek különböző, a családhoz kapcsolódó, őket ismerő szakemberek (pl.: ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök, igazgató, védőnő, gyermekorvos).

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Szükség esetén jelzéssel élnek a Családsegítő Szolgálat felé, és a családgondozókkal közösen keresnek megoldásokat a veszélyeztetettség megszüntetésére, megelőzésére.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást 1999. óta a társulási formában, gesztor településként létrehozott és fenntartott Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (Velence Zárt utca 2.) működtetésével látja el. Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét (ebben segítségére vannak a jelzőrendszer tagjai is).

Az intézmény alapfeladata, hogy a településen élő, segítségre szoruló családoknak, illetve azok tagjainak, gyerekeknek, időseknek, fogyatékkal élőknek problémáik megoldásában segítséget nyújtson. A szociális szakmai tevékenységek köre folyamatosan bővült, szolgálva a lakosság igényeit, míg kialakult a jelenlegi feladat ellátási kör, amely a gyermekkortól az időskorig minden korosztálynak segít problémáik megoldásában. Főleg hivatalos ügyek intézéséhez, családi problémák enyhítéséhez, megoldásához, szociális és anyagi körülményeik javításához, gyermeknevelési gondokhoz nyújtottak segítséget az elmúlt évben. A Szolgálat munkatársai széles körű támogatást, információt nyújtanak a hozzájuk fordulóknak, felkutatják azokat a lehetőségeket, amelyek segítséget jelenthetnek a problémák megoldásában. A szociálisan hátrányos helyzetű családok életkörülményeinek javításához a havonta egy alkalommal megrendezett ruhabörzéssel is hozzájárulnak. A Szolgálat Velencén lévő központjában jogász segítségét is igénybe vehetik a rászorulóknak, pszichológiai tanácsadás a gárdonyi központban elérhető.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Településünkön a gyermekek számára elérhető óvodai ellátás.

2023. októberében Pákozdi központi részére egy korszerű, minden elvárásnak megfelelő, új bölcsőde került megnyitásra. A fejlesztés eredményeként 3 új bölcsődei csoport, 42 férőhellyel kerül kialakításra.

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- *pénzbeli és természetbeni ellátások*: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető támogatásokat a helyi pénzbeli és természetbeni szociális támogatási formákról szóló 27/2020. (XI.27.) önkormányzati rendelet tartalmazza.
- *gyermekjóléti alapellátások*: a Gyermekjóléti Központ szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában. Szolgáltatásai: gyogyepedagógiai fejlesztés, pszichológus és jogi tanácsadás, mediáció, utcai, lakótelepi szociális munka, készenléti ügyelet, kapcsolattartási ügyelet.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek számára, helyi szinten erre jelenleg nincs lehetőség.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek számára többféle sporttevékenység is rendelkezésére áll, azonban az ehhez való hozzájutás nem megfelelő. A legtöbb sportfoglalkozás térítési díjas, melyet sok szülő nem tud megfizetni. A tapasztalatok szerint problémát jelent a nem megfelelő életmódra nevelés, a szülő olyan mintát közvetít gyermeke felé, amely nem minden esetben az egészséges életmódra való törekvést hangsúlyozza.

A program keretében szeretnénk megvalósítani, hogy a gyermekek hozzáférjenek a különböző sportokhoz, életmódjukban változás következzen be. Ezt különböző sport-és egészségnapok megvalósítása keretében szeretnénk elsősorban megvalósítani. Egy prevenciós program keretében pedig szeretnénk, ha a gyermekek megismernék a hasznos szabadidő eltöltést ezáltal megelőzve a különböző abúzusok megjelenését.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

A településen a gyermekek nem részesülnek pozitív diszkriminációban, a sajátos nevelési igényű és fogyatékkal élő gyermekek gondozása az egészséges gyermekekkel együtt történik megvalósítva az integrációt. Az sajátos nevelési igényű és fogyatékkal élő gyermekekkel külön fejlesztő-és gyógypedagógus foglalkozik külön órák keretében.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

Fontos néhány alapfogalom ismerete:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző minden év október 31-ig összesíti a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek számát és a statisztikai adatokat megküldi az illetékes kormányhivatalnak.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul. Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az

oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszűntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

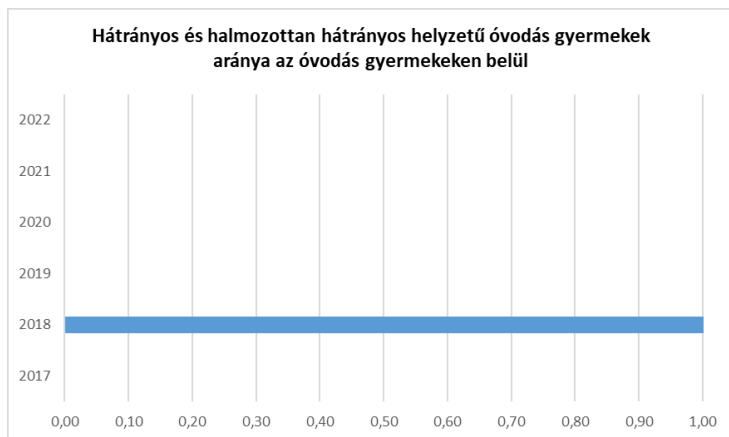
4.4. a) 1-4. számú táblázat: Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának alakulása korcsoportonként.

(forrás: www.teir.gov.hu)

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	117	0	0,00
2018	113	3	2,65
2019	129	0	0,00
2020	109	0	0,00
2021	127	0	0,00
2022	155	0	0,00

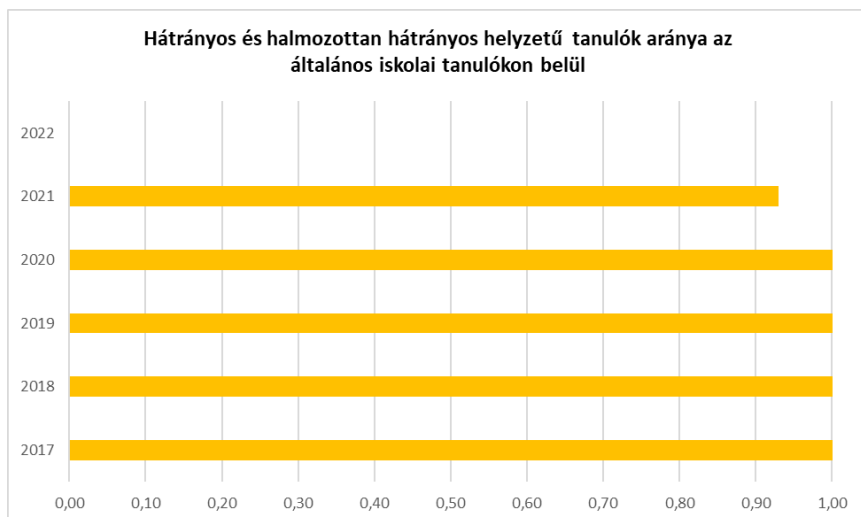
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	21	12,28
2018	n.a.	4	2,23
2019	n.a.	4	2,06
2020	n.a.	4	2,01
2021	n.a.	2	0,93
2022	n.a.	2	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	6	3
2018	10	3
2019	9	3
2020	1	2
2021	1	2
2022	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Az általános iskolánkban és az óvodában minden gyermek megfelelő környezetben, korosztály szerinti osztályában tanul, szegregációt nem alkalmaznak, a magatartásbeli problémák

orvoslásában megfelelő, szakszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával próbálnak a gyermekek magatartásán változtatni.

A településünkön egy általános iskola található, mely szakemberekkel megfelelően ellátott, színvonalas képzést biztosít a helyi gyermekek számára.

Az iskolai kompetenciamérés eredményei azt mutatják, hogy közel az országos átlaghoz teljesít az iskola.

Az EFOP-1.5.2-16-2017-00017 kódszámú pályázati projekt keretei között ifjúsági referens dolgozik településünkön, melynek főbb feladatai:

- informális kapcsolattartás, kapcsolatot épít a helyi ifjúsági közösségekkel,
- igényfelmérést készít, visszajelez az intézményrendszerek irányába (munkaügyi, az egészségfejlesztési, az egészségügyi, a szociális, vagy az oktatási szektort érintően) és a projekt irányába,
- ifjúsági önszerveződést támogatja, hátrányos helyzetű gyermekek integrálása közös kezdeményezéseken keresztül,
- közösségi kezdeményezéseket, rendezvényeket támogatja, facilitálja,
- a HEEFT-ben vállalt ifjúsági tevékenységcsoport megvalósítását koordinálja.
- közreműködik az EFOP-1.5.2-16-2017. azonosító számú „Humánszolgáltatások komplex fejlesztése a Velencei-tó térségében” című projekt megvalósításában,
- az ifjúsági feladatok ellátásához közvetlenül kapcsolódó előterjesztéseket előkészíti,
- az önkormányzat ifjúsági feladatainak ellátása kapcsán hozott rendeleteiben és határozataiban foglalt, az önkormányzat felelősségi körébe utalt feladatokat végrehajtja, illetve koordinálja,
- az ifjúsági feladatok ellátásához kapcsolódó (oktatással, közművelődéssel, az egészségüggyel, a szociál-és foglalkoztatáspolitikával, az otthonteremtéssel stb.) összefüggő előterjesztéseket véleményezi, előkészíti,
- a fiatalok, közösségeik, szervezeteik és az önkormányzat közötti érdekegyeztetéseket alakít ki, illetve működtet,
- a településen foglalkoztatott ifjúságsegítő feladatokat ellátó szakemberek és a humán szakterületen foglalkoztatott további szakemberek munkáját segítő feltételrendszert kidolgozza és elemeit összehangolja,
- kapcsolatot tart és koordinálja a helyi ifjúsághoz kötődő szervezeteket,
- a projekt keretében ifjúsági programokat szervez, az ifjúságot bekapcsolja a helyi programokba,
- az önkormányzat illetékességi területén nyújtott ifjúsági szolgáltatások kialakításával és fejlesztésével kapcsolatos intézkedéseket koordinálja,
- az ifjúsági koncepció cselekvési tervéhez kötődő célok keretében a közösségi munkát, az együttműködést előtérbe helyezi,
- kapcsolatot tart a helyi intézményekkel és intézményvezetőkkel.

A pályázat keretein belül közösség-szervező kollega is dolgozik a településen, melynek feladatai többek között:

- közösségfejlesztés generációs együttműködésre építve,
- fiatalok közösségépítése (City-Rally Program, Közösségi terek megnyitása, Felkereső ifjúsági szolgáltatás, Szívességcsere program),
- önkéntességen alapuló helyi kezdeményezések és helyi szolgáltatások ösztönzése, támogatása (Attitűd-fejlesztő kampány, Vállalati önkéntes program, Iskolai Önkéntes Szolgálat, Szívességcsere program),
- részvétel a közösségi munka szervezésében,
- részt vesz a közösségfejlesztés és építés szervezésében a település területén,

- önkéntességen alapuló helyi kezdeményezéseket elősegíti a helyi szolgáltatások minőségének növelése érdekében,
- önkénteseket toboroz, felkészít, koordinál, segít,
- helyi szereplők által közösen megvalósított helyi önkéntes programokat szervez,
- önkéntesség kultúráját helyi szinten elterjeszti,
- a kulturális és műveltségi igényt kialakítja, programokat szervez a projekt keretében.

„Óvoda építése a TOP-1.4.1-15-FE-2016-00024 projekt keretében” elnyert pályázat kapcsán a meglévő óvoda bővítésre kerül a településen. A meglévő régi óvodaépületben kerül kialakításra a jogszabályi előírásoknak megfelelően a település bölcsődéje.

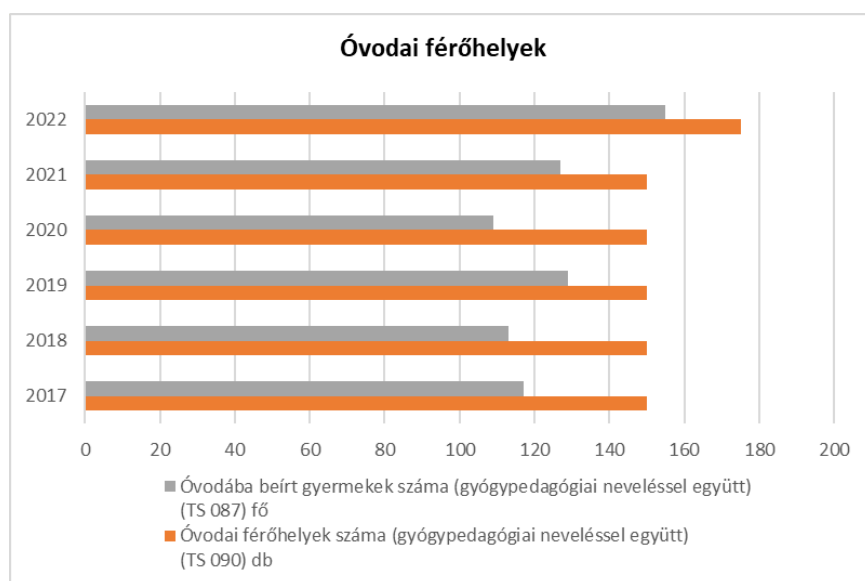
A „Helyi foglalkoztatási együttműködések Fejér megye területén című TOP 5.1.2-15-FE1-2016-0001” projekt keretében Pákozdi, mint megvalósítást elősegítő együttműködő partner vesz részt. Helyi Foglalkoztatási Fórumot működtet, melynek célja a foglalkoztatási célú együttműködés, a vállalkozások munkaerő igénye, a hátrányos helyzetűek, inaktív munkaerő-piaci elhelyezkedése, esélyeinek növelése érdekében, a fórum feladata a helyi stratégiák elfogadása, végrehajtásának monitorozása, ha szükséges korrigálása.

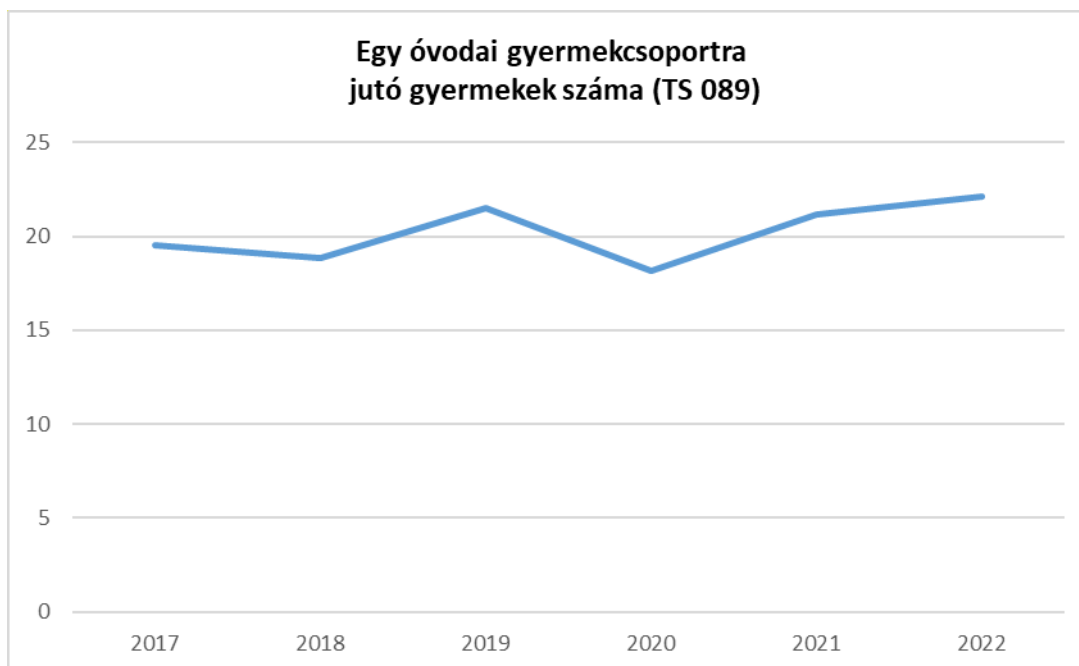
4.4.2. számú táblázat: Óvodai nevelés adatai gyermekek, csoportok, férőhelyek, feladatellátási helyek számának alakulása.

(forrás: www.teir.gov.hu)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	6	150	2	117	0	0	20
2018	n.a.	6	150	2	113	0	0	19
2019	n.a.	6	150	2	129	0	0	22
2020	n.a.	6	150	2	109	0	0	18
2021	n.a.	6	150	1	127	0	0	21
2022	n.a.	7	175	2	155	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

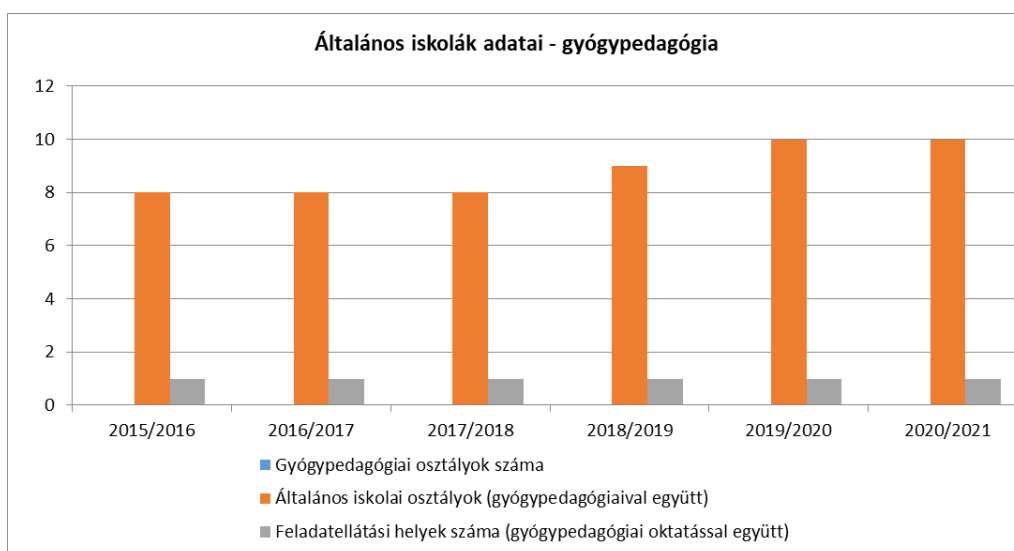

4.4.4. számú táblázat: Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek
(forrás: www.teir.gov.hu)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	21,38	12,87
2018	0	8	1	22,38	11,73
2019	0	8	1	24,25	13,92
2020	0	9	1	22,11	13,07
2021	0	10	1	21,30	11,27
2022	0	10	1	22,00	12,27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

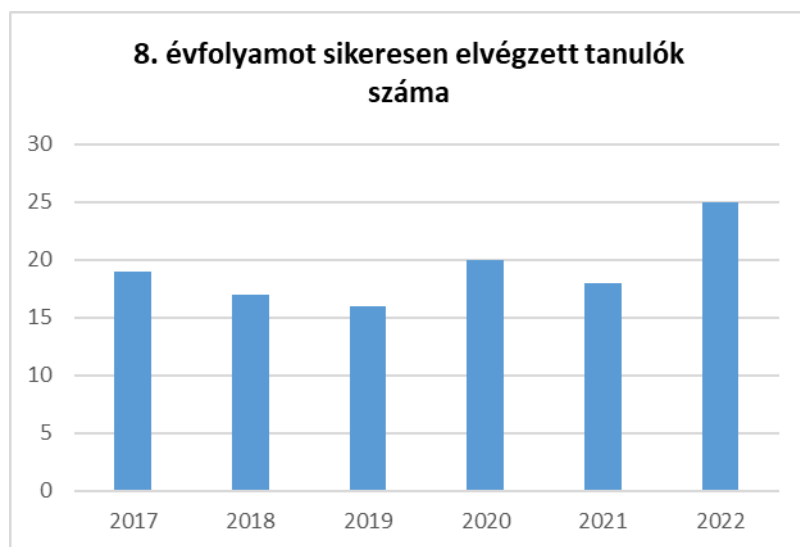

4.4.5. számú táblázat: A 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma a nappali oktatásban

(forrás: www.teir.gov.hu)

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	19
2018	17
2019	16
2020	20
2021	18
2022	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul. Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az

oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszűntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A pozitív diszkrimináció célja elsősorban a társadalmi egyenlőtlenségek intézményesített egyenlővé tétele. A bizonyos csoportoknak kedvező politika az esélyek egyenlőtlenségét két különböző logika mentén próbálja meg helyreállítani:

- gazdasági oldalról
- faji, nemi megkülönböztetés oldaláról

Az állam kompenzáló, korrekciós juttatásokkal igyekszik csökkenteni az egyenlőtlenségeket, különbségeket, tehát többet juttat azoknak, akik kisebb mértékben tudnak hozzájárulni a közterhekhez. (http://www.hhrf.org/kisebbségkutatas/kk_1999_04/cikk.php?id=154)

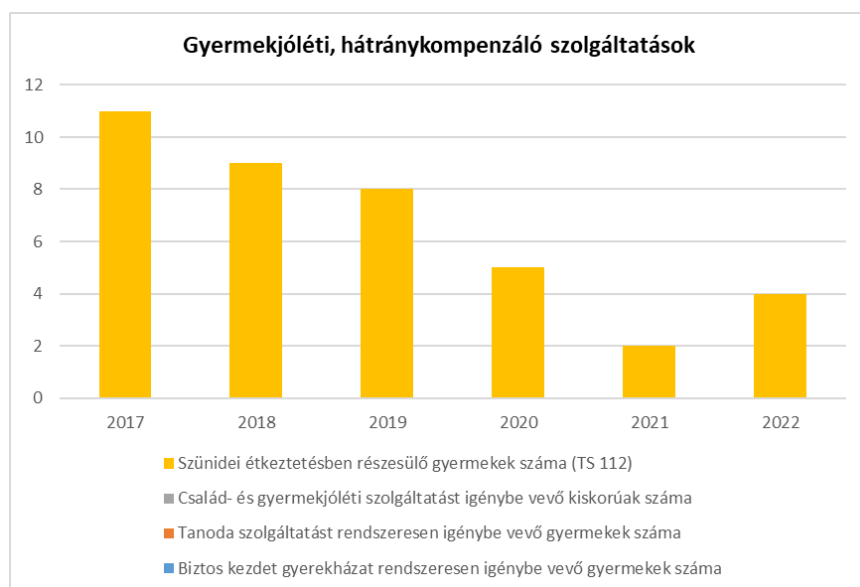
A településen nincs pozitív diszkrimináció, azonban valamilyen formában a jövőben szeretnénk megvalósítani olyan programokat, ahol elsősorban a hátrányt szenvedő személyek juthatnak hozzá előbb különböző szolgáltatásokhoz, növelve ezzel az esélyeiket egy megfelelő élet kialakítására.

A Gárdonyi Rendőrkapitányság illetékességi területén ifjúságvédelmi feladatokat végez, melyen belül a gyermek-és fiatalkorú bűnözés megelőzése, és a sértetté válás elkerülésének érdekében bűnmegelőzési programokat folytat az oktatási és nevelési intézményekben. Az OVI-ZSARU programot a Pákozdi Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde 2 csoportjában is sikeresen zárta a Rendőrkapitányság bűnmegelőzési előadója és a körzeti megbízottja.

4.4.6. számú táblázat: Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások a településen (forrás: www.teir.gov.hu)

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	11
2018	n.a.	n.a.	n.a.	9
2019	n.a.	n.a.	n.a.	8
2020	n.a.	n.a.	n.a.	5
2021	n.a.	n.a.	n.a.	2
2022	n.a.	n.a.	n.a.	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Deviáns viselkedés jelenléte a fiatalkorúak körében, nem megfelelő szabadidős programokon való részvétel	Családi nap szervezése, nyári táborok megvalósítása elsősorban hátrányos helyzetű gyermekek számára, preventív jellegű foglalkozások megszervezése. Egyesületek, magánszemélyek bevonása a szabadidős tevékenységek megszervezésébe.
A megfelelő táplálkozás, egészséges életmódra nevelés hiánya a családokban	Óvodai-iskolai egészségnap megszervezése, lebonyolítása. Civil szervezetek, magánszemélyek bevonásával.
A 0-3 éves korú gyermekeknek olyan programra lenne szükségük, mely segítséget nyújthat a beszédfejlődésben, megfelelő hallás és ép idegrendszer kialakulásában. A mély szegénységben élő családoknál megfigyelhető kulturális hátrányok miatt a gyermek megfelelő fejlődése nem minden esetben biztosított.	"Baba-mama klub" szakemberek részvételével
A gyermekek számára a településen nem megoldott a gyermekek hasznos szabadidő eltöltése, az ingerszegény környezetben élő gyermekek normaszegő magatartása, csavargása jellemző. Ennek megelőzése érdekében a helyi önkormányzat arra törekszik, hogy a civil szervezetek, valamint szakemberek bevonásával a gyermekek megfelelő értékeket és megfelelő probléma megoldó képességet sajátítsanak el.	Gyermekeket érintő iskolán kívüli szabadidős tevékenységek hasznos eltöltése
A sportpálya mellett lévő játszótéren elavult, régi játszótéri eszközök biztonsági okokból, statikailag nem megfelelőek, ezért ezek cseréje, új játékok beszerzése vált szükségessé.	Közterületi játszótér fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai vizsgálatok alapján a férfiak és nők aránya közel azonos a településen.

A nőket érintő hátrányok, egyenlőtlenségek okai:

- iskolázatlanság
- gyermekvállalás
- pályakezdő, emiatt gyakorlat hiánya
- gyakorlattal rendelkező középkorú vagy idősebb korosztály tagja
- kevesebb munkalehetőség (fizikai munkára férfiakat alkalmaznak)

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. A problémát az is jelenti, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges időtartamot, az alkalmi munkavállalás miatt.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenrangúak, vagy mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,

A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő magvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkanélküliségi ráta az a szám, amelyet úgy kapunk, hogy a munkanélküliek számát elosztjuk a teljes munkaerő-állománnyal, amihez természetesen meg kell határozni, hogy kit tekintünk munkanélkülinek és mit értünk munkaerő-állomány alatt. Pákozd település női munkanélküli rátája a 2017-es évben 2,04 %, míg a 2022-es évben ez az arány 1,54 %-ra csökkent. (5.1.1. számú táblázat)

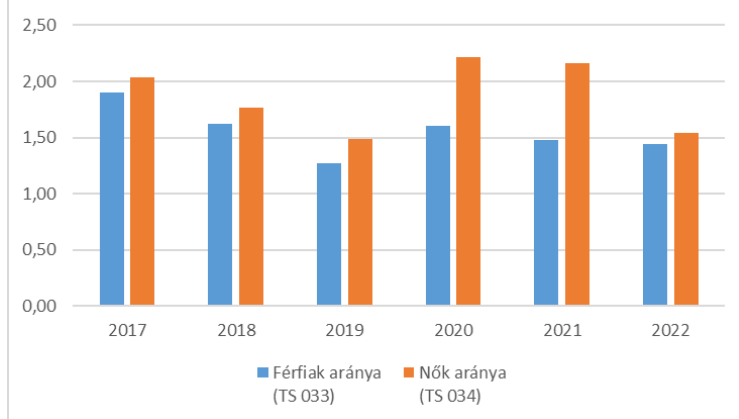
5.1.1.-3. számú táblázat: Munkanélküliségi ráta nemek szerint aránya, 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső, valamint pályakezdő álláskereső számának alakulása
(forrás: www.teir.gov.hu)

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,9	2,04	1,97%
2018	1,62	1,77	1,70%
2019	1,27	1,49	1,38%
2020	1,6	2,22	1,91%
2021	1,48	2,16	1,82%
2022	1,44	1,54	1,49%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

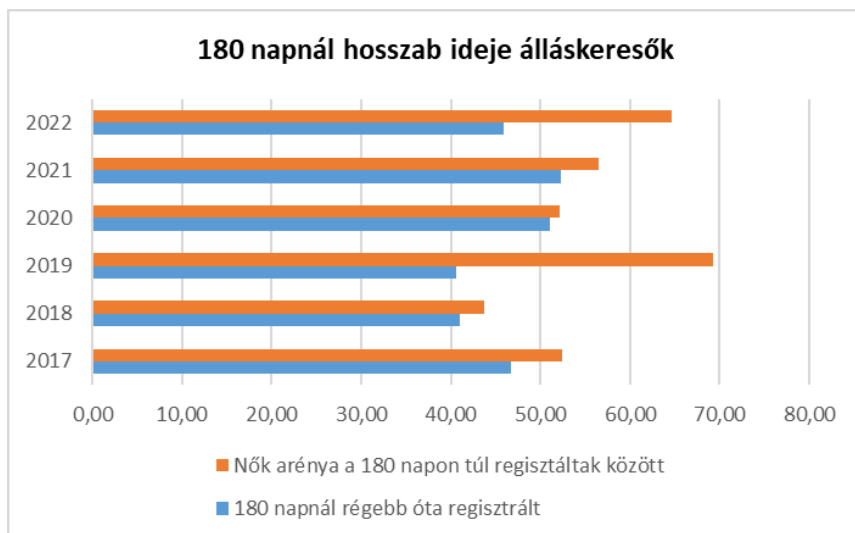
Munkanélküliség nemek szerint

**5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott
álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)**

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	46,67	52,38
2018	41,03	43,75
2019	40,63	69,23
2020	51,11	52,17
2021	52,27	56,52
2022	45,95	64,71

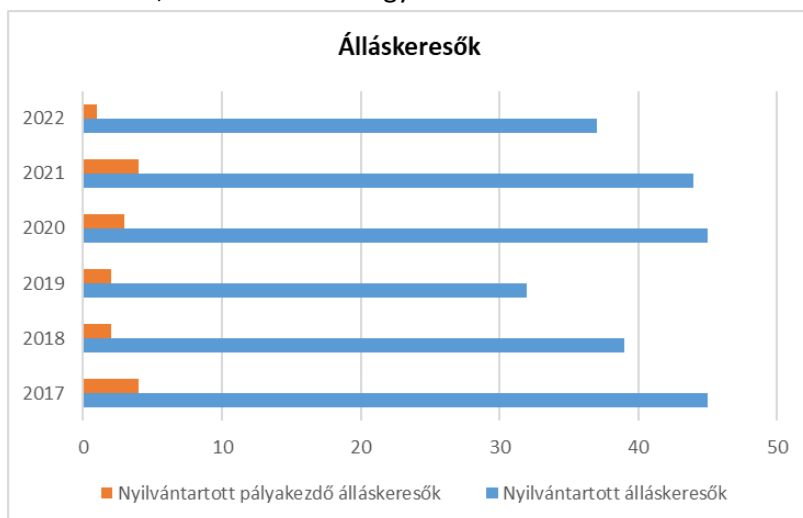
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	45	4
2018	39	2
2019	32	2
2020	45	3
2021	44	4
2022	37	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya több foglalkoztatást segítő és képzési programot biztosít a munkanélküli nők számára, azonban a helyhiány miatt csak kevés helyi munkanélküli nő tudja igénybe venni ezt a szolgáltatást. A programunkban célul tűztük ki, hogy a továbbiakban képzési lehetőségeket biztosítsunk elsősorban a tartós munkanélküli nők számára, hiszen az ő számuk a legaggasztóbb, közülük sokan képtelenek vagy nem rendelkeznek piacképes szakmával.

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának a tájékoztatása szerint a hátrányos helyzetű álláskereső elhelyezkedési esélyeit segítik a hazai és EU-s forrásból finanszírozott munkaerő-piaci programok, úgy mint:

- GINOP 5.1. „Út a munkaerő-piacra”
- GINOP 6.1.1. „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”
- az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló GINOP 5.2.1 program 25 év alatti álláskeresőkre
- TOP 5.1.1 és TOP 5.1.2 „Foglalkoztatási és gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében” Terület-és Településfejlesztési Operatív Program.

A felsorolt programok kiemelt célcsoportjai azon hátrányos helyzetű nyilvántartott álláskereső, akik:

- 50 év felettek, vagy
- alacsony iskolai végzettségűek (ISCEDI 1-2), vagy
- GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek, vagy
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, vagy
- tartósan (legalább 3 hónapja) nyilvántartott álláskereső, vagy
- megváltozott munkaképességűek, vagy
- roma nemzetiséghez tartozó nyilvántartott álláskereső, vagy
- közfoglalkoztatásból 30 napnál nem régebben kilépett nyilvántartott álláskereső, vagy
- 25 év alatti fiatalok, vagy
- 30 alatti pályakezdő álláskereső körét alkotják.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A legnagyobb problémát a munkanélküli nők iskolázatlansága jelenti, nagyon sok a 8 általános vagy annál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküli nő. Ennek kiküszöbölése érdekében az önkormányzat lehetősége szerint segítséget nyújthat különböző felnőttképzéseken való részvételhez. Az önkormányzat célja, hogy azokat a személyeket, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel, motiválja a tanulmányaik folytatására, valamint elérje, hogy a programba bevontak az általános iskolai végzettségüket a program végére megszerezzék. Fontos, hogy felmérjük, van-e igény, motiváció a tanulásra. Sajnos helyben nem áll rendelkezésre felnőttoktatás sem nők, sem férfiak számára, mivel a pedagógus szám nem teszi lehetővé, hogy felnőttek oktatását is vállalják az általános iskolában, azonban a megfelelő partnerek bevonásával Székesfehérváron is megvalósulhat a képzésük. A 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező nőket olyan versenyképes szakmák megszerzésére kell motiválni, melyek a lehetőségekhez képest

egy biztosabb anyagi háttérrel tudnak biztosítani nekik hosszú távon. Ehhez szükséges különböző felnőtt képző intézetek bevonása, az igényfelmérés és az aktuális képzések feltérképezése.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az embereket különböző hátrány, megkülönböztetés érheti, melyet az Ebktv. is megfogalmaz. Különösen fontos fogalmak a közvetett és közvetlen diszkrimináció.

Tehát az Ebktv. szerint a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek olyan rendelkezés minősül, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt tulajdonságai miatt (nem, faj, bőrszín, nemzetiség, anyanyelv, fogyatékoság, egészségi állapot, foglalkoztatási jogviszonyának, egyéb helyzete) részesül más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

A diszkrimináció gyakran nem nyíltan mutatkozik meg, hanem rejtve, indirekt módon valósul meg, amely első pillantásra jogszerűnek tűnő formában jelenik meg. Ebben az esetben beszélhetünk a diszkrimináció közvetett formájáról, amikor látszólag semleges, mindenkivel szemben azonos követelményt támogató rendelkezés (intézkedés, magatartás, feltétel, gyakorlat, utasítás) egy bizonyos tulajdonsággal rendelkező személyt, vagy csoportot hátrányosabban érint, mint a hasonló pozícióban lévő embercsoportot.

Tehát valamilyen látszólag semleges követelmény miatt az adott személy, vagy csoport önhibáján kívül, valamely tulajdonsága vagy élethelyzete okán képtelen vagy csak részben képes eleget tenni a feladatnak. Emiatt kerül közvetett módon hátrányba az érintett személy vagy csoport, ezáltal eleshet különböző előnyöktől, amelyekhez az adott tulajdonsággal rendelkező egyének vagy csoportok hozzájutnak.

A nőket sújtó közvetett diszkriminációnak minősülhet például, ha a részmunkaidőben dolgozó személyekre a jogszabályok kedvezőtlenebb rendelkezéseket tartalmaznak a teljes állásban foglalkoztatott személyekhez képest. Hiába vonatkozik ugyanis egyaránt férfiakra és nőkre a szabályozás, ha a gyakorlatban jellemzően inkább nők helyezkednek el részmunkaidős állásban.

A helyi adatgyűjtés alapján a településen nem jellemző, hogy a nőket hátrányos megkülönböztetés érne a bérezés szempontjából.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94 § (3a) bekezdése értelmében, ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt a települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról. A települési önkormányzat 2018. december 31. napjáig köteles a törvényben előírtaknak megfelelően bölcsődei ellátást megszervezni a településen. Pákozd településen jelenleg folynak a munkálatok az „Óvoda építése TOP-1.4.1-15-FE1-2016-00024 projekt keretében”. A meglévő óvoda bővítésével egy épületen belül megfelelő óvodai ellátást kapnak a gyermekek. Az addig óvodaként működő épületet bölcsődei ellátás megszervezésére használja az önkormányzat, ezzel eleget téve a bölcsődei ellátás megszervezésének a jogszabályi követelményeinek eleget téve.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében kétévestől négyéves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem, vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás, - a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv.8.§)

Általános iskola

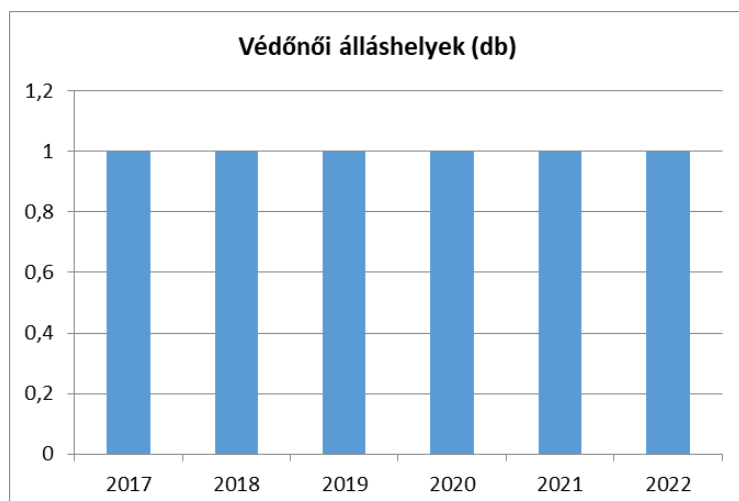
Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

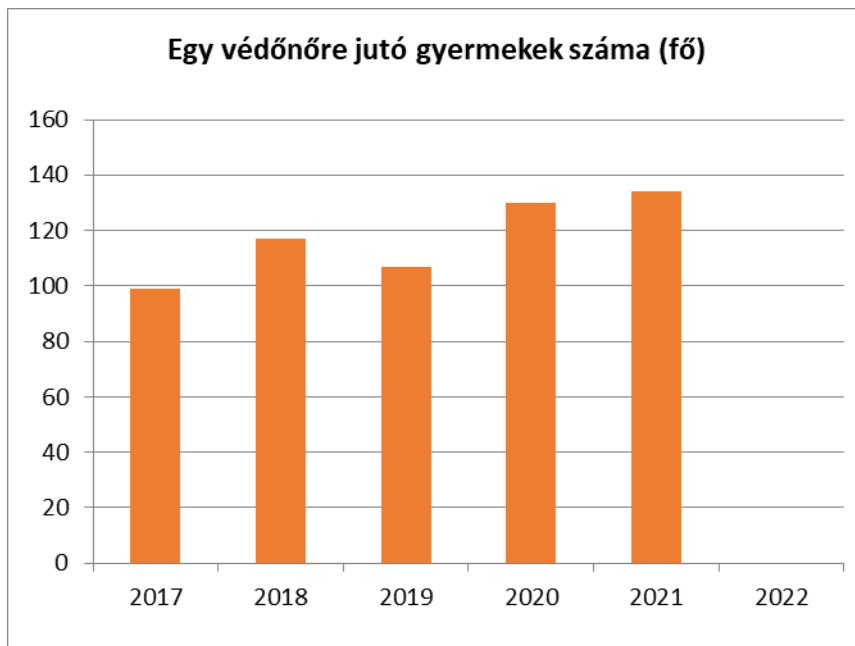
Az országos tendencia szerint, ha egy munkáltató tudomást szerez az anyaság tényéről inkább egy gyermektelen nőt választ ugyanarra a pozícióra. Álláskereső tréning megszervezésével a magabiztosság, megfelelő kommunikációs készség is kialakítható a munkanélküli nők körében. Ha a gyermek családi napköziben történő elhelyezése nem megoldható, akkor az önkormányzat segítséget nyújthat abban, hogy olyan gyermekfelügyelőket kutasson fel, akik vállalják a gyermekek napközbeni gondozását és ellátását.

5.2.1. számú táblázat: Védőnői álláshelyek száma
(forrás: www.teir.gov.hu)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	99	99
2018	1	117	117
2019	1	107	107
2020	1	130	130
2021	1	134	134
2022	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 5.2.2.a) és 5.2.2. b) Nem releváns

A településen a bölcsődei ellátás 2023. októberében indult. A bölcsődei ellátás iránti igényeket figyelembevéve a településen élő gyermekek számára életkoruknak megfelelő környezetben nyitotta meg kapuit az új bölcsőde 3 csoporttal 42 férőhellyel.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnő megfelelő szakmai segítséget nyújt a várandós anyák számára. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak, ha problémát észlel, jelzéssel él a családgondozó számára. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A kapcsolaton belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy kapcsolati erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától, mivel sok esetben a bántalmazott személy nem tesz bejelentést a rendőrségen. Ennek több oka is lehet:

- anyagi kiszolgáltatottság
- gyermekek
- egyedülléttől való félelem
- büntudat

A jelzőrendszernek ebben az esetben nagy szerepe lehet, hiszen a bántalmazott sok esetben nem tesz feljelentést. A lakosság körében tudatosítani kell annak jelentőségét, hogy egymás segítése

fontos állampolgári kötelesség. A szakemberek minden jelzésnél megteszik a szükséges intézkedéseket.

Annak érdekében, hogy csökkenjen a kapcsolati erőszak, a lakosság, a rendőrkapitányság és a Polgárőrség hatékony együttműködése szükséges.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Azoknak a nőknek és gyermekeknek, akik egy bántalmazó férfi mellől menekülnek, lehetőségük van családok átmeneti otthonában, valamint anyaothtonban tartózkodni addig, amíg nem tudják újrakezdeni életüket, az ehhez kapcsolódó rendelkezéseket az 1997. évi XXI. törvény szabályozza. Abban az esetben, ha a bántalmazottakat veszély fenyegeti lehetőség van arra, hogy az ország egy bizonyos pontján lévő átmeneti otthonban kerüljenek elhelyezésre, ahol a bántalmazó nem találhatja meg őket.

A családok átmeneti otthona krízisközpontot működtethet. A krízisközpont a bántalmazott család számára legfeljebb nyolc hét időtartamra lakhatást biztosít és szükség esetén étkezést, ruházattal való ellátást, mentálhigiénés és egészségügyi ellátást is biztosít. A család-és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve törekednek arra, hogy megszüntessék a krízisellátást szükségessé tevő okokat, emellett segítséget nyújtanak a család, az egyén helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében. Kiegészítő tevékenység keretében öt év időtartamra féléltasház-szolgáltatást nyújthat a bántalmazott társadalmi reintegrációja érdekében, melynek keretében lakhatást és életvezetéshez nyújt segítséget.

Pákozdon nincs családok átmeneti otthona, valamint anyaothton, ahol biztosítható lenne a nők és gyermekeik ideiglenes elhelyezése, azonban a település 50 km-es körzetében több is található, elsősorban önkormányzati és egyházi fenntartásúak.

A településről senki nem került anyaothtonba vagy családok átmeneti otthonába az elmúlt 5 évben. A probléma kezelésére a családon belül került sor szakemberek bevonásával. Olyan mértékű bántalmazásról nincs tudomásunk, mely miatt szükséges lett volna a bántalmazott személyek elhelyezése ilyen jellegű intézményekben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen egyre több nő kap szerepet a közéletben. A Képviselő-testületben az arányuk egyre nagyobb. A közintézményekben is nagyobb számban fordulnak elő női alkalmazottak. Megállapítható ugyanakkor, hogy a településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, a 45 év feletti nők különösen, valamint a roma nők többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A mai magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendőek az okok elsősorban, mely szerint a nőnek még mindig a ház körüli teendői a legfontosabbak, nem pedig a munkaerőpiacon betöltött szerepe.

Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez társadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya jóval magasabb a nők körében	Álláskereső tréning megvalósítása keretében olyan technikák tanítása, amelyek segítségével könnyebben juthatnak munkához.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, mely segítségével a családok kiszakadhatnak egy kis időre a mindennapi gondokból.
Iskolázatlan nők száma magas a munkanélküli nők körében	Fel kell térképezni a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét, a képzésen való részvétel segítése.
Az édesanyák elszigetelődése ebben az időszakban nagyon gyakori, gyakran alakul ki szülés utáni depresszió a nők körében. Emellett egyre több nő dönt úgy, hogy gyermekét nem csupán anyatejjel, hanem más tápszerrel is eteti, amely hosszú távú hatásai meg sem közelítik az anyatej élettani hatásait.	Anyatejes Világnap
A hátrányos helyzetű családokban nem megoldott a gyermekek megfelelő évszakhoz illő öltözete, valamint nem állnak rendelkezésükre olyan fejlesztő játékok, melyek az életkori sajátosságaikhoz igazodva fejlesztik a különböző szenzo - és finommotorikus képességeiket.	Baba-mama börze

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai folyamatok változnak, jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az átlagéletkor növekedése a fejlődő orvostudománynak köszönhető elsősorban azonban hazánkban főleg az idősebb korosztály körében megjelennek a komolyabb betegségek. Ilyen jellemző megbetegedések (a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák) mellett pszichés problémák is jelen vannak.

Az idősök számára a legnagyobb problémát az egyedül maradás veszélye jelenti, mely következtében izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az ő számukra kell elsősorban megfelelő szolgáltatásokat biztosítani, mert a megfelelő mentálhigiénés gondozás mellett állapotuk szinten tartható.

A településen 2017-ben 685 fő részesült nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban, mely évtől enyhe emelkedés figyelhető meg arányukat tekintve.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú és
 2. hozzátartozói
- nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,
- a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

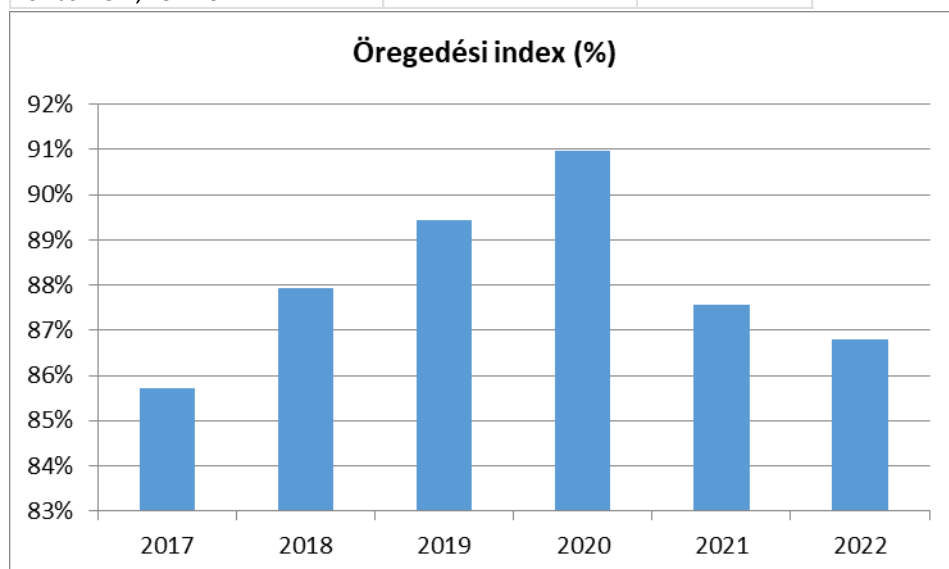
- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka: A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 32/B §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

6.1. számú táblázat: Öregedési index a 65 év feletti és a 0-14 éves korú állandó lakosok számának arányában
(forrás: www.teir.gov.hu)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	480	560	85,71%
2018	503	572	87,94%
2019	534	597	89,45%
2020	564	620	90,97%
2021	591	675	87,56%
2022	612	705	86,81%

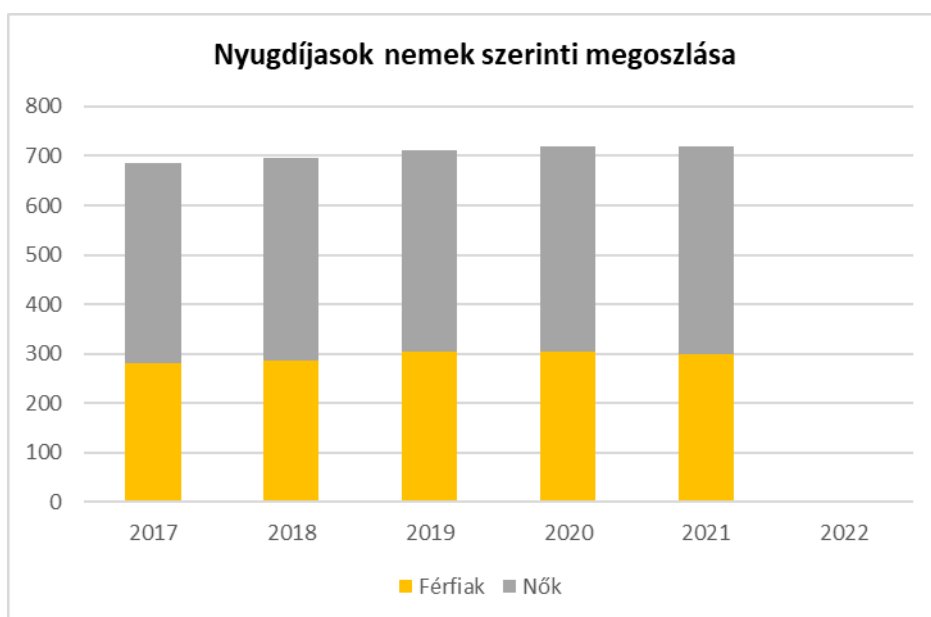
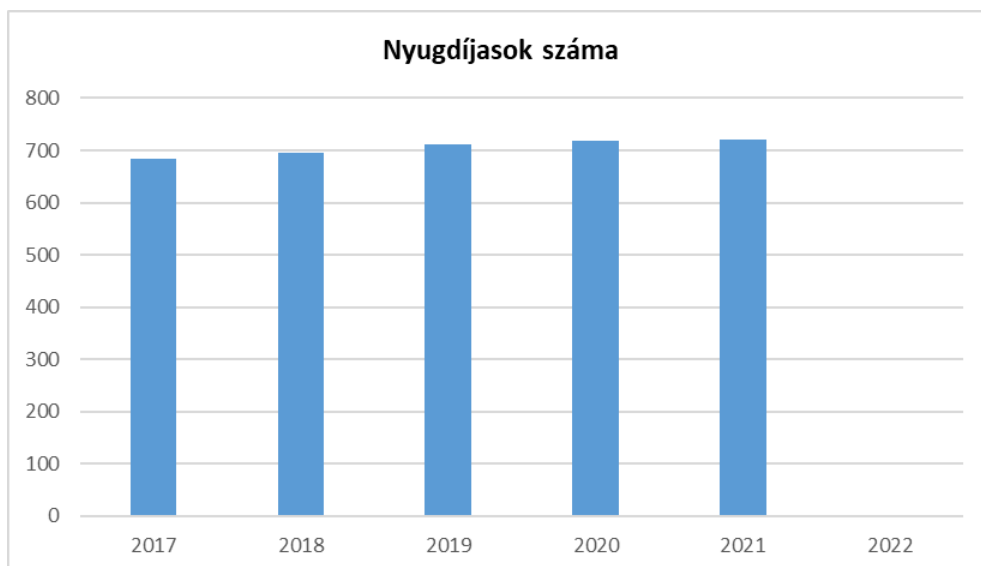
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat: Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(forrás: www.teir.gov.hu)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	282	403	685
2018	285	411	696
2019	304	407	711
2020	304	415	719
2021	299	421	720
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

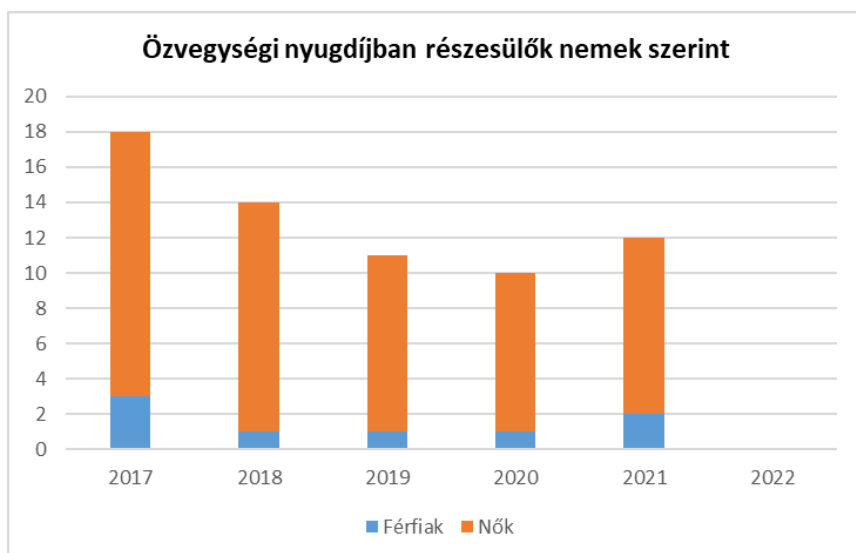
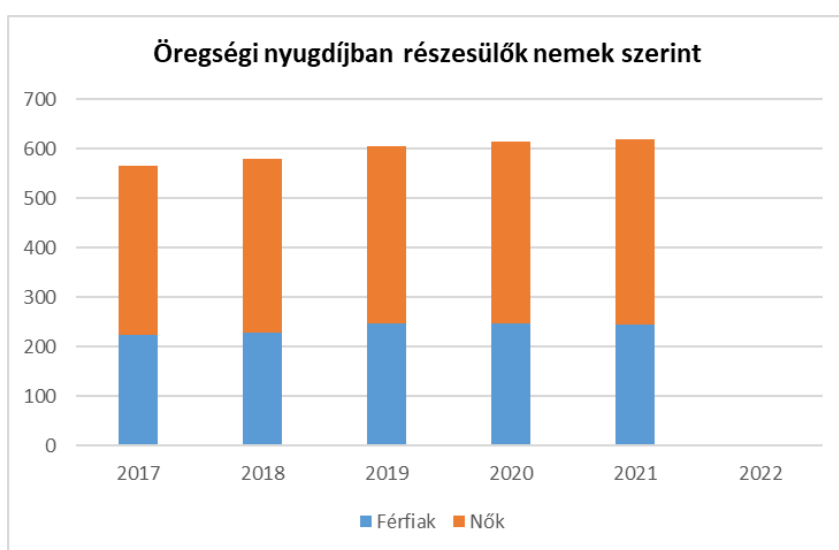
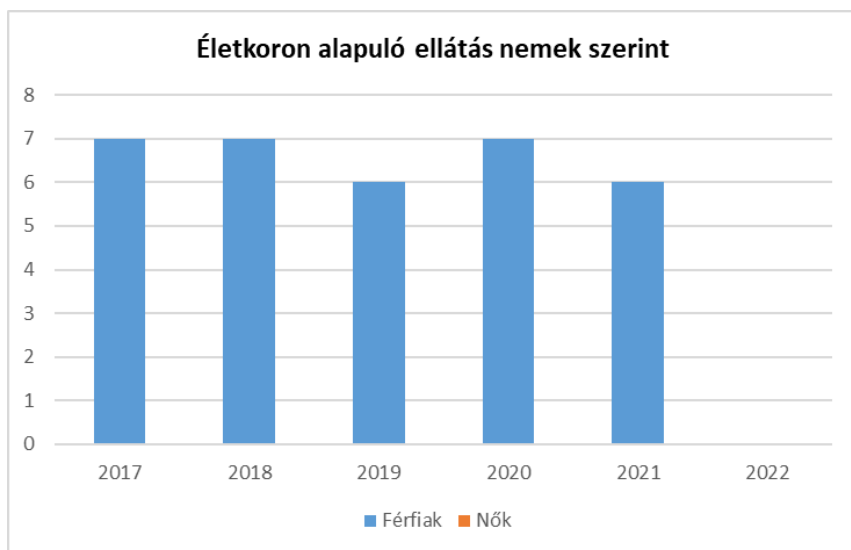

6.1.2. számú táblázat: Nyugdíjszerű ellátások
(forrás: www.teir.gov.hu)

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	7	0	224	342	3	15	1
2018	7	0	229	352	1	13	1
2019	6	0	246	359	1	10	1
2020	7	0	246	368	1	9	1
2021	6	0	245	375	2	10	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A leginkább kiszolgáltatottak azok a személyek, akik a nyugdíjkorhatár betöltése előtt pár évvel válnak munkanélkülivé. Az ő számukra a munkavállalást ellehetetlenítik a munkáltatók által

kitűzött elvárások, követelmények. Számukra a bérezés is magasabb, mint egy fiatalabb munkavállaló számára, valamint a teherbírásuk is megváltozik, melyre gyakran hivatkoznak a munkáltatók.

Az Ft. 24. §-a értelmében az álláskereső részére álláskereső ellátásként álláskereső járadék, nyugdíj előtti álláskereső segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskereső járadék illeti meg azt az Ft. 25. § (1) bekezdése értelmében, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az Ft. 30. § értelmében az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskereső segélyt kell megállapítani, ha a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskereső járadékban részesült és az álláskereső járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskereső járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv - kereső tevékenység miatt - megszüntette és az álláskereső álláskereső járadékra ismételtelen nem szerzett jogosultságot, az álláskereső járadék folyósításának kimerítését követően három éven belül betöltötte a meghatározott életkort, és rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és a korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

Az álláskereső segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósítható.

(http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100004.TV)

A településen a statisztikai adatok alapján a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma a 2017-es évben 45 fő.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Egyre több az állami támogatás az idősebb korosztály munkavállalók után, így a munkáltató szívesebben alkalmazza, mivel kedvezmények járnak a munkavállaló után.

Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 462/B alapján a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adóból és szakképzési hozzájárulásból igénybe vehető kedvezmények az alábbiak:

- 25 év alatti munkavállalók utáni kedvezmény
- 55 év feletti munkavállalók utáni kedvezmény
- a szakképzetlen munkavállalók utáni kedvezmény
- tartósan álláskereső utáni kedvezmény
- kisgyermekes munkavállalók utáni kedvezmény
- mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók utáni kedvezmény

Az akcióterv nemcsak az új alkalmazottakra, hanem a jelenleg foglalkoztatottakra is érvényes.

6.2. számú táblázat: Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén
(forrás: www.teir.gov.hu)

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	45	39	32	45	44	37
41-45 év (TS 042)	Fő	4	8	6	6	5	3
	%	8,89%	20,51%	18,75%	13,33%	11,36%	8,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	5	1	3	5	8
	%	13,33%	12,82%	3,13%	6,67%	11,36%	21,62%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	2	4	2	3	3
	%	8,89%	5,13%	12,50%	4,44%	6,82%	8,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	6	3	5	7	3
	%	6,67%	15,38%	9,38%	11,11%	15,91%	8,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13	8	6	9	10	13
	%	28,89%	20,51%	18,75%	20,00%	22,73%	35,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A 2017-os évben a 45 év feletti tartósan munkanélküliek aránya 57,78% volt, mely javulást emelkedő kiugrást mutat az előző évekhez képest.

A településen szeretnénk, ha az idősök továbbra is aktívan részt vennének a helyi közösség életében, ahogyan eddig is. A Művelődési Házunk programokat kínál az idősebb korosztály számára, a helyi nyugdíjas klub aktív tevékenysége révén megfelelő programokat biztosítanak az idősebbek számára. Településünkön nyugdíjas klub rendszeresen találkozik. A tagok igazi színtestjei a településnek, karitatív munkájukkal segítik a hátrányos helyzetű családokat, a temető, a parkok, valamint az emlékművek tisztántartásával teszik szebbé településünket. Az idős emberek fontos, elengedhetetlen részei a helyi közösségnek, tevékenységükkel szebbé teszik településünket. Annak érdekében, hogy az idősök szerepe kihangsúlyozásra kerüljön az önkormányzat szeretné, ha megszervezésre kerülne minden év október 1-jén az Idősök Világnapja a településen.

A településen az idősebb korosztály munkanélkülisége az egyik legnagyobb probléma.

A közfoglalkoztatás keretein belül a település fejleszti a szebb, tisztább és barátságosabb környezetet. Elsősorban a köztisztaságra, vízvezetésre, épületek, valamint parkok felújítására, parlagfűvel és egyéb gyomnövényekkel fertőzött területek mentesítésére helyezi a település a hangsúlyt. Az elvégzett munka előnyei a település, illetve a környezet számára: A közfoglalkoztatás lehetővé teszi a településkép, a település környezetének gondozottságának javítását, az allergiát okozó pollenkoncentráció csökkentését, az önkormányzati kötelező feladatok megoldását. 2017-es évben a közfoglalkoztatásban részt vevők száma csökkent, mindösszesen 18 fő vett abban részt.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A munkaerőpiacon és a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetéssel többször találkozhatunk annak ellenére, hogy mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség. A munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatása fontos célkitűzés a hátrányos megkülönböztetés enyhítésére.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősök különböző alap-és szakosított ellátásokat vehetnek igénybe, azonban a településünkön, csak alapellátások biztosítására van lehetőségünk, amely így is sokat segít az idős korosztály egészségmegőrzésében.

Alapszolgáltatások:

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Időseket is érintő alapellátások keretébe tartozik:

Falugondnoki, vagy tanyagondnoki szolgáltatás: lényege az aprófalvakban, valamint a külterületeken élők számára a település intézményhiányából származó hátrányok enyhítése.

Étkeztetés: keretében legalább napi egyszeri meleg étkezésről kell gondoskodni azoknál, akik maguk vagy eltartottjuk számára nem képesek ezt biztosítani.

Házi segítségnyújtás: keretében kell gondoskodni, azokról az időskorúakról, akik otthonukban önerőből nem képesek magukat ellátni, azokról a pszichiátriai betegekről fogyatékos személyekről és szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de amúgy képesek önmaguk ellátására. Ugyancsak ezen szolgáltatás keretében kell gondoskodni azokról, akik egészségi állapotuk miatt ezt igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várnak.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék használatára képes időskorú, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Családsegítés: mely által nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségek jólétéhez, fejlődéséhez, szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

Támogató szolgáltatás: célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével. Az utcai szociális munka tevékenysége az utcán tartózkodó hajléktalan személyek helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, szükség esetén ellátásának kezdeményezése, az ehhez szükséges intézkedések megtétele.

A nappali ellátás: hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

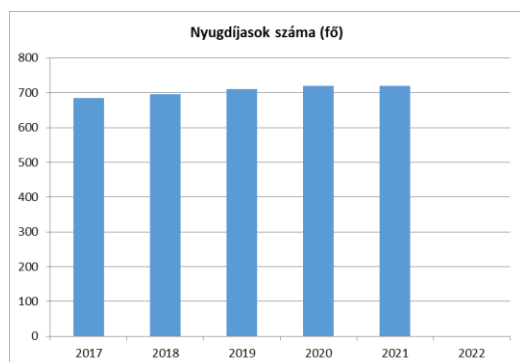
A településen az idősek számára, akik nem tudják már magukat megfelelően ellátni lehetőleg van a házi segítségnyújtás igénybevételére. A házi segítségnyújtás keretében az időseket egy szociális gondozó látja el, aki elsősorban mentálhigiénés gondozást végez, munkájával a gondozottak lelki- testi egészségének megőrzéséhez nagymértékben hozzájárul. Az idősek számára nagyon fontos, hogy megfelelő lelki-és testi gondozást kapjanak állapotuk szinten tartásához.

A szociális étkeztetésben átlagosan 15 fő vesz részt egy évben. Az étkeztetést igénybe vevők 90 %-a időskorú, 2 fő fogyatékkal élő személy veszi igénybe ezt a szolgáltatást. Az ételt egy helyi étterem biztosítja az igénybevevők számára. Az önkormányzat a köznevelési intézményekben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

6.3. számú táblázat: Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (forrás: www.teir.gov.hu)

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	282	403	685
2018	285	411	696
2019	304	407	711
2020	304	415	719
2021	299	421	720
2022	n.a.	n.a.	n.a.

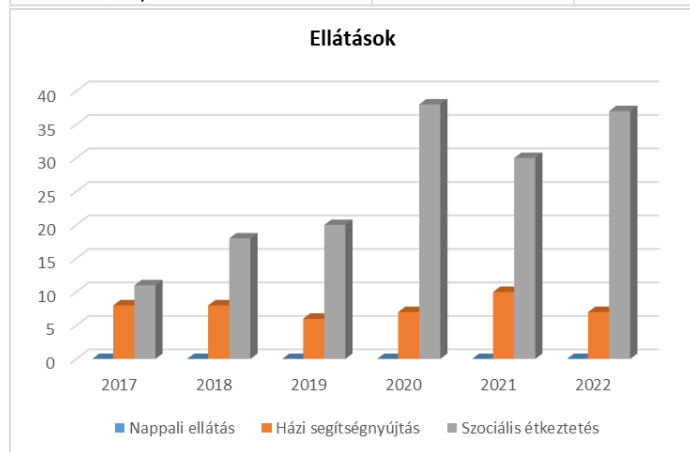
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat: 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma
(forrás: www.teir.gov.hu)

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	480	0	8	11
2018	503	0	8	18
2019	534	0	6	20
2020	564	0	7	38
2021	591	0	10	30
2022	612	0	7	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Településünkön megpróbálunk minél több kulturális programot biztosítani az idősek számára a helyi Művelődési Házunkban. Többféle program közül is választhatnak:

- néptánc előadások
- nyugdíjas klub
- kézműves foglalkozás
- egyéb évszakhoz kötött rendezvények

A helyi adatok alapján az időskorúak színházi előadásokra csak ritkán jutnak el, mert anyagi forrásaik nem teszik lehetővé ezt a fajta színvonalas művelődési formát. Annak érdekében, hogy minél több lehetőségük legyen egy aktív időskor megélésére hozzá kell őket segítenünk ezekhez a programokhoz.

c) idősek informatikai jártassága;

A megkérdezett idős korosztályból nagyon kevesen tudják az internetet és a számítógépet használni. Főleg a világhálón történő eligazodás okoz nehézséget nekik. Az 50 év feletti

korosztály munka-erőpiaci helyzetét is javíthatná egy olyan program, amely segítségével a munkanélküliek alapvető számítógép kezelői vizsgát tehetnének. Az internet és a számítógép segítségével több álláslehetőség közül válogathatnak, emellett egy megfelelő önéletrajz írása is könnyebbé válna számukra.

d) a generációk közötti programok.

A generációk közötti programokra lehetőséget ad a településen megrendezésre kerülő Sárkány eresztő fesztivál, Falunap, Advent. Ezekben a rendezvényeken a legkisebbektől kezdve a legnagyobbakig képviseltetik magukat településünk lakói a civil szervezetek kezdeményezésére. Az óvodások, az iskolások, a tánccsoport tagjai műsoraikkal színesítik a rendezvényeket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen jelenleg nincsenek olyan programok, amelyek lehetővé teszik, hogy az idősebb korosztályt reintegráljuk a munkaerőpiacra, ezért elsősorban az ilyen programok megvalósítását kell célul kitűzni. A nyugdíjas korosztály nagyon aktív részét képezi a helyi közösségnek, munkájukkal hozzájárulnak településünk szépségéhez, és változatosságához, azonban az élethosszig tartó tanulás jegyében fontos, hogy számukra is biztosítsuk a tanulási lehetőséget, akár fiatalabb korosztály bevonásával, mellyel azt is elérhetjük, hogy a generációk közti különbséget csökkentjük.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
50 év feletti korosztály tartós munkanélkülisége	álláskereső tréning, továbbképzések szervezése, közfoglalkoztatás kibővítése
idősek kevésbé rendelkeznek számítógépes ismeretekkel	továbbképzések szervezése, fiatal korosztály bevonása, mint önkéntes tevékenység
kevesbé jutnak hozzá kulturális programokhoz (pl. színház, hangverseny)	civil szervezetek bevonása a megvalósításba, hogy kedvezményesebben juthassanak el ilyen rendezvényekre
sok a megbetegedés ebben a korban az országos adatok alapján, főleg a szív-és érrendszeri, valamint a rákos megbetegedések kockázata magas	szűrőprogramok szervezése az Idősek Világnapja keretében, ahol megfelelő vizsgálatokon vehetnek részt
idősek által közvetített értékek, hagyományok átadása egyre inkább háttérbe szorul	Nyugdíjas Klub folyamatos működtetése
A település önkormányzata fontosnak tartja, hogy a lakosság egészségtudatos, megfelelő életmód szerint élő helyi közösséget alakítson ki. Fontos feladatának érzi, hogy az emberek minden egészségügyi szolgáltatáshoz hozzáférjenek egészségük megőrzése érdekében. Ezért az önkormányzat vállalja,	Egészségnap megszervezése a településen

hogy minden évben megszervezi az idősek, a nők és a gyermekek számára az Egészségnapot, ahol különböző szűrővizsgálatokon vehetnek részt.	
---	--

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Egészségkár: „Minden olyan személy, aki rövidebb-hosszabb ideig tartó pszichés, fiziológiai, fizikai funkciók rendellenességében szenved (pszichiátriai, ízületi, csont, izomrendszeri, testi struktúrák megváltozása, szív-érrendszeri, immun – légző – emésztő – anyagcsere – endokrin – húgy- ivarszervi – bőr) emiatt állandó, vagy időszakos orvosi ellátásban részesül, állapota javítható, szinten tartható.”
(http://www.motivacio.hu/sites/default/files/Elo_munkahely_01_kotet.pdf, 7. oldal)

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, melyek alapján pontos képet alkothatnánk a fogyatékkal élők helyzetéről a településen.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a leginkább sérülékeny társadalmi csoportot alkotják. Emiatt fontos, hogy olyan környezetet teremtsünk, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fő szempont, hogy a tervezett programok a helyi szükségletekhez igazodjanak.

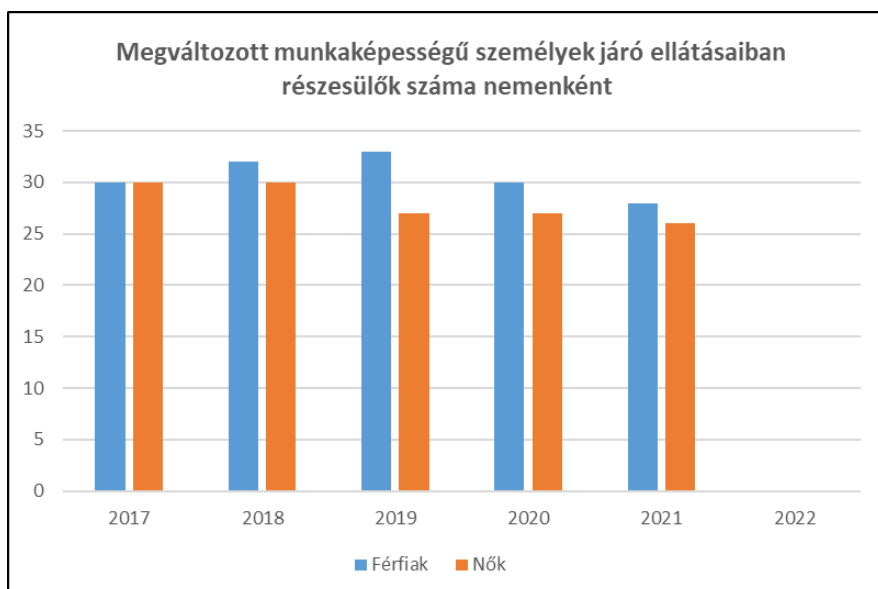
A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékos-ság esetén még jelentősebb.

7.1.1. számú táblázat: Megváltozott munkaképességű ellátásban részesülő férfiak és nők szerinti bontásban

(forrás: www.teir.gov.hu)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	30	30	60
2018	32	30	62
2019	33	27	60
2020	30	27	57
2021	28	26	54
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 7.1.2. Nem releváns

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy

b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

a) rehabilitációs ellátásban részesül,

b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem áll rendelkezésünkre adat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma Fejér megyében csekély, 93 ellátott volt 2016-ban, kihasználtsága 95,41, % (forrás: teir.hu)

A jelenlegi nagy létszámú intézmények sok esetben a település szélén, rosszabb esetben az országhatáron, izoláltan, korszerűtlen épületekben működnek. Ezen intézményekben is nagy erőfeszítéseket tesznek az ellátott személyek társadalmi integrációjának megteremtése érdekében, azonban az intézmény területi elhelyezkedéséből adódó korlátokat nem tudják leküzdeni. Egy több száz fős intézmény esetében fennáll a veszélye annak, hogy nem alkalmas az egyéni képességekre alapozott, személyre szabott szolgáltatás nyújtására. A működő lakóotthonok többsége csak a férőhelyek számának tekintetében tér el a nagy létszámú intézményektől, nem úgy működnek a gyakorlatban, mint ahogy azt a jogalkotó a bevezetésekor elképzelte. Az intézményi szemlélet a lakóotthonokban is jelen van.

A településen nincsenek olyan intézmények, melyek az életvitelt támogatják, azonban lehetősége van a fogyatékkal élőknek támogató szolgáltatást igénybe venni Székesfehérváron. A helyi adatgyűjtés alapján azonban nincs olyan személy, aki ezt igénybe venné. Egyedüli segítő forrás a szociális gondozó a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni.

Parkolási igazolvány: a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003 XII.11.) kormányrendelet szerint parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbi területeken biztosítottak a fogyatékkal élő személyek jogai:

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal

kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok (<http://fszk.hu/mjp/tolmacsszolgálatok-elerhetosegei.pdf>), a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei (<http://www.efoesz.hu/index.php?m=text&id=2>), a speciális eszközökölcsönzők (<http://www.blissalapitvany.hu/kolcsonozheto-eszkozok>).

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközöt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12.)

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló -gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.-20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk)

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Nem releváns.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítésének megvalósítása megtörtént a településen. Akadálymentesített helyszíneken történik az egészségügyi, szociális szolgáltatások, kulturális programokhoz történő hozzáférés. Ma már mindegyik intézményünk akadálymentesített. Mozgáskorlátozottak számára van rámpa, külön mosdó és hivatalunk rendelkezik vakvezető sávval is.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A mozgáskorlátozottak számára minden közintézmény megközelíthető, akadálymentesített, sportrendezvényeken történő részvétel is adott, hiszen a helyi futballpálya körüli terület is akadálymentesített, a mozgáskorlátozottak számára rámpa is található, így nem maradnak ki a helyi sportéletből sem. Az iskolában tartott sporteseményeken való részvétel is lehetséges, hiszen az iskola területe is akadálymentesített. Pákozd Nagyközség Önkormányzatának hivatalos honlapja akadálymentesített (<http://www.pakozd.hu/index.php?layout=accessible>)

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A helyi vállalkozásoknál is ügyelnek az akadálymentesített terület kialakítására, azonban ezeknél még nem teljesen megoldott ez a probléma.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A helyi parkok, járdák is akadálymentesek, könnyen megközelíthetőek a fogyatékkal élő személyek számára. A buszjáratok kialakítása azonban nem korszerű, a településre csak néhány busz jár, amely lehetővé teszi a mozgáskorlátozottak számára az utazást.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nincs speciális közlekedési szolgáltatás a fogyatékkal élő személyek számára, valamint fogyatékosok nappali intézményét sem tart fenn az önkormányzat, mivel a településen kis számban élnek fogyatékkal élők, akik gondozását a család és a szociális gondozónő is képes ellátni.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen az akadálymentesítés kialakítása óta a fogyatékkal élő személyek szívesebben vesznek részt a Művelődési Házban megrendezésre kerülő programokon, valamint az ügyintézés is könnyebbé vált, személyesen tudják érdekeiket érvényesíteni, közvetlenebb a kapcsolat velük, így a problémáikra célzottabb megoldások alkalmazhatóak.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élő állampolgárokról nem áll rendelkezésünkre információ.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem megfelelő értesülés a különböző lehetőségekről, pénzügyi és természetbeni ellátásokról	Célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről, aki ilyen természetű segítséget igényelne, nincs-e olyan megindított folyamat, ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik
Információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága	Különböző információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés, különleges képzettségű szakemberek bevonása, vagy saját állományban foglalkoztatottak továbbképzése
A fogyatékkal élő személyek nem minden esetben képesek személyesen ügyeik intézésére, nincsenek tisztában lehetőségekkel, a különböző nekik szóló szolgáltatásokkal. Ennek kiküszöbölése érdekében az önkormányzat vállalja, hogy a pákozdi akadálymentesített honlapon közzé tesz minden információt az őket érintő kérdésekben, valamint bevonja a szakembereket a tájékoztatásba.	Fogyatékkal élők információhoz való hozzásegítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A sportpálya mellett lévő játszótéren elavult, régi játszótéri eszközök biztonsági okokból, statikailag nem megfelelőek, ezért ezek cseréje, új játékok beszerzése vált szükségessé.	Közterületi játszótér korszerűsítése, fejlesztése
Pákozd belterületén a Panoráma és Akácfa utcák felújítása vált szükségessé, mivel a pályaszerkezet az utóbbi időben erősen leromlott.	Pákozd, belterületi utak felújítása
A pákozdai köztemető egy erősen lejtős területen fekszik, a sírokhoz kikerülő családtagok, rokonok a sírokat murvás, csúszós területen tudják megközelíteni, mely esős időben balesetveszélyes. Ezért szükségessé vált térkőburkolatos járda kialakítása, mely biztonságosabbá teszi a közlekedést, valamint a sírok gépjárművel történő megközelítését is segíti.	Pákozd, temető fejlesztés
A település bel- és külterületi részén jelentős nagyságú zöldfelület található, melynek karbantartásához az önkormányzat nem rendelkezik eszközzel, valamint a téli síkosságmentesítést is csak külső vállalkozó bevonásával tudja elvégezni.	Pákozd, kommunális eszköz beszerzése
A település bel- és külterületi részén jelentős hosszúságú murvás, zúzottköves útburkolat található, melynek karbantartásához nem rendelkezik megfelelő eszközzel az önkormányzat	Pákozd, kommunális eszköz beszerzése
Alacsonyabb széndioxid-kibocsátás elérése céljából a Művelődési ház energetikai korszerűsítése szerepél célkitűzéseink között.	Középületek energetikai korszerűsítése Pákozdon
A művelődési ház vizesblokkjának állapota erősen leromlott, használhatatlanná vált.	Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás

Tanyagondnoki szolgálat

Pákozd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete döntése alapján 2021. január 1. napjával településünkön megkezdte működését a tanyagondnoki szolgálat.

A tanyagondnoki szolgáltatás törvényben meghatározott célja az aprófalvak és a külterületi vagy **egyéb belterületi**, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A tanyabusszal nyújtott szolgáltatás célja az ezen jellegzetességekből adódó hátrányok csökkentése, így

- az egyéb belterületi lakott helyeken élő lakóinak társadalmi hanyatlásának megállítása, e folyamat visszaszorítása, a település népességmegtartó erejének növelése; ezen településrészekben élők, idősek, nagycsaládosok, a mozgásukban korlátozottak, vagy egyéb módon hátrányos helyzetű emberek esélyegyenlőségének a megteremtéséhez elengedhetetlen, hogy időben jussanak olyan szolgáltatásokhoz, amelyekhez lakhelyük, koruk, egészségi állapotuk miatt nehezebben juthatnak hozzá.
- az egyéb belterületi lakott helyeken élők közlekedés lehetőségeinek javítása; a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében a tanyagondnoki gépjármű részt vesz a gyermekek szállításában. A tanyagondnok feladata e körben az óvodáskorú és iskoláskorú gyermekek esélyegyenlőségét biztosító szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése (egyéb fejlesztő foglalkozások, úszásoktatás, zenetanulás, néptánc, sportolási lehetőségek, színház, mozi). Ide tartozik a gyermekek iskolai, óvodai, közösségi rendezvényekre, versenyekre, sportprogramokra, ünnepekre való szállítása is. Az ellátottak köre: Óvodás és iskolás gyermekek, fiatalok, igény szerint. A nyári szünetben ugyanakkor az ezt igénylő nyári ügyeletet igénybe vevők részére végezhet szállítási feladatot a tanyagondnok.
- a település egyéb belterületi lakott helyein élő lakosság elszigeteltségének mérséklése; (családok, egyének közösségbe való bevonása, a közösségi élet megteremtésének lehetősége a szállítással rendezvényekre)
- az egyéb belterületi lakott helyeken élő lakosság életfeltételeinek javítása, a településen a jobb életminőség elérése; a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése; Elsősorban a közigazgatási szolgáltatások helyben történő igénybevételére a Pákozdi Polgármesteri Hivatalban van lehetőség. A szolgáltatások többnyire a község központjában érhetők el.
- az önkormányzat által nyújtandó szociális alapellátások működtetésének segítése az egyéb belterületi lakott helyeken;
- Egyéb lakossági szolgáltatások, illetve egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés (időseknek a nagybevásárlásban segédkezés)
- a közösség fejlesztése, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése;
- a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítése;
- az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése, javítása (Pákozdi Nagyközség rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal és fontosnak tartja a célcsoportok – idősek, nemzetiségek, nők, gyermekek és fogyatékkal élők feltételeinek mind szélesebb körű ellátását. Ezek a célcsoportok ezeken a településrészekben is élnek.)

A Szolgálat egyik legfontosabb célcsoportja az időskorúak köre, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, a számukra nyújtott szolgáltatások elsőbbséget élveznek. Cél, hogy megkapják azon segítő szolgáltatásokat, amelyek révén minél hosszabb ideig otthonukban, megszokott lakókörnyezetükben élhessenek, és – egészségi állapotuk függvényében – legyen lehetőségük a helyi köz- és kulturális életben, programokban is aktívan részt venni.

Továbbá célcsoportnak tekintjük az óvodás- és iskoláskorúakat, szeretnénk támogatni a versenyeken, ünnepeken, iskolás óvodás program keretében való részvételt.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság életminőségének javításához a civil szervezetek adományai nagy mértékben hozzájárulnak.

Civil szervezetek a településen, többek között a:

- Kormorán Sporthorgász Egyesület
- Pákozdi Sport Egyesület
- Kulturális Egyesület
- Pákozdi Óvodásaiért Alapítvány
- Pákozdi Iskolásaiért Alapítvány
- Pákozdi-ért Alapítvány

A település fejlődéséhez, a lakosság életminőségének javításához nagy mértékben hozzájárulnak ezek a szervezetek, akik elsősorban az egyének és családok szükséglet kielégítését, a közösségi élet javítását tűzték ki célul.

A település szoros együttműködésben áll a Velencei-tó környéki települések önkormányzataival. Mivel a településen a népszámlálási adatok alapján nincsenek roma etnikumú személyek, valamint egyéb nemzetiségi kisebbségek, így önkormányzatunk nem ápol kapcsolatot ilyen önkormányzatokkal.

Településünkön nemcsak nonprofit, hanem for-profit szervezetek is részt vesznek munkájukkal a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában. Sok támogatást nyújt a településen élő lakosok számára a Pákozdi Horgász Egyesület, aki tevékenységével elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekeket segíti.

A Katonai Emlékpark Közhasznú Nonprofit Kft. közhasznú tevékenységét a Katonai Emlékpark Pákozdi- Nemzeti Emlékhely üzemeltetéséhez kapcsolódva végzi, nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, kulturális tevékenység és kulturális örökség megóvása területén.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzat az egyházi, karitatív és civil szervezetekkel jó kapcsolat kialakítását célozta meg.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nem releváns.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Nem releváns.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi rendezvények szerepet játszanak a civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésében elsősorban azok a szakemberek, intézmények vettek részt, akik a helyi sajátosságokkal, problémákkal kapcsolatban megfelelő ismeretekkel rendelkeznek. Elsősorban az óvoda, az iskola és a helyi civil szervezetek kerültek bevonásra a megvalósításba, valamint a HUMÁN Család-és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója, a védőnő által feltárt problémák, valamint észrevételek alapján került kidolgozásra a program.

A program elkészítésénél nagy hangsúly fektettünk a helyi lakosság észrevételeire, az általuk észlelt problémák figyelembe vételére. A tapasztalatok, a lakosság által közvetített, valamint a szakemberek által feltárt problémákat összehangolva készítettük a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Bevonásra kerültek az előkészítő folyamatokba a különböző területeken dolgozók, így intézményvezetők, házi orvos, védőnő, illetve a HUMÁN Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Pákozdi település honlapján a dokumentum hozzáférhető. A folyamatok, intézkedések megismerhető, így biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a társadalmi integráció a hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv a helyi problémákhoz igazodó beavatkozásokat fogalmaz meg.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és / vagy mélyszegénységben élők	1. Az adósságállomány újratermelődése a családi szocializáció következtében	Megfelelő tanácsadás, szükségletalapú szolgáltatások biztosítása
	2. Mélyszegénység egyik oka a munkanélküliség	Álláskereső tréning, továbbképzések megszervezése
	3. A hátrányos helyzet generációkon át történő átöröklése.	Oktatási, szociális, egészségügyi programok bővítése
	4. A mélyszegénységben élők alacsony iskolai végzettsége	Továbbképzések szervezése, civil partnere bevonása
	5. Az egészségi állapotuk nem megfelelő, nem vesznek részt megfelelő vizsgálatokon.	Egészségügyi-és szociális szakemberek tevékenységének összehangolása, egészséges életmódra nevelés
Gyermekek	1. Nem megfelelő szabadidő tevékenységek, csavargás	Szabadidős, családi programok szervezése
	2. Ingerszegény, normaszegő környezet	Prevenációs programok szervezése
	3. Egészséges életmódra nevelés hiánya	Óvodai-iskolai sportnapok, egészségnapok szervezése
	4. A korai fejlesztés nem megoldott minden családban	Anyatejes Világnap megszervezése, lebonyolítása, jogszabálynak megfelelően bölcsődei elhelyezés megoldása
Idősek	1. Egészségi állapot romlása	Szűrővizsgálatok szervezése, Egészségügyi Világnap keretében
	2. 50 év feletti tartós munkanélkülisége magas	Képzések, álláskereső tréning megszervezése
	3. Információhiány az igénybe vehető szolgáltatásokkal kapcsolatban	Honlap bővítése
	4. Általuk közvetített értékek, hagyományok háttérbe szorulása	Idősek klubja, Kulturális csoportok
Nők	1. Tartós munkanélküliség magas	Álláskereső tréning
	2. Kisgyermekes anyák izolálódása	Anyatejes Világnap, baba-mama klub, baba-mama börze

	3. Iskolázatlanság magas	továbbképzések biztosítása
Fogyatékkal élők	1. Információ hiány az általuk igénybe vehető szolgáltatásokról	Érdekvédelmi szervezetek bevonása, honlap bővítés
	2. Kevés információ a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről	Szociális szakemberek, házi orvos bevonása a szükségletfelmérés elvégzéséhez
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Közterületi játszótér korszerűsítése, fejlesztése	A településen a régi, elavult játszótérek nem biztonságosak.
	2. Pákozdi, belterületi utak felújítása	Pákozdi belterületén a Panoráma és Akácfa utcák felújítása vált szükségessé, mivel a pályaszerkezet az utóbbi időben erősen leromlott.
	3. Pákozdi, temető fejlesztés	A pákozdi köztemető egy erősen lejtős területen fekszik, a sírokhoz kikerülő családtagok, rokonok a sírokat murvás, csúszós területen tudják megközelíteni, mely esős időben balesetveszélyes. Ezért szükségessé vált térköburkolatos járda kialakítása, mely biztonságosabbá teszi a közlekedést, valamint a sírok gépjárművel történő megközelítését is segíti.
	4. Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése	A település bel- és külterületi részén jelentős nagyságú zöldfelület található, melynek karbantartásához az önkormányzat nem rendelkezik eszközzel, valamint a téli síkosságmentesítést is csak külső vállalkozó bevonásával tudja elvégezni.
	5. Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése	A település bel- és külterületi részén jelentős hosszúságú murvás, zúzottköves útburkolat található, melynek karbantartásához nem rendelkezik megfelelő eszközzel az önkormányzat.
	6. Középületek energetikai korszerűsítése Pákozdon	Művelődési ház
	7. Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás	A művelődési ház vizesblokkjának állapota erősen leromlott, használhatatlanná vált.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák	1. Szükséglet alapú szolgáltatások	Humán Család-és Gyermekjóléti

és/vagy mélyszegénységben élők	bővítése	Szolgálat, védőnő, házi orvos
	2. Képzési programok szervezése	Türr István Képző és Kutató Intézet, Foglalkoztatási Osztály
	3. Oktatási-, szociális- és egészségügyi szolgáltatások bővítése	Nemeskőcsag Általános Iskola, Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde, Humán Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, házi orvos, védőnő
	4. Oktatási programok szervezése	Türr István Képző és Kutató Intézet, civil szervezetek
	5. Szűrőprogramok szervezése	Civil szervezetek, házi orvos, szemész fogorvos
Gyermekek	1. Családi nap megvalósítása	Humán Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde, Nemeskőcsag Általános Iskola
	2. Prevenációs programok szervezése	Prevenációs szakember, Kossuth Lajos Művelődési Ház, jelzőrendszer tagjai
	3. Egészségnap szervezése	Sportszakemberek, Nemeskőcsag Általános Iskola, Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde, Házi orvos, védőnő
	4. Kisgyermekkorai fejlesztés	Énektanár, védőnő, Kossuth Lajos Művelődési Ház
Idősek	1. Szűrőprogramok, folyamatos életminőség vizsgálat	Házi orvos, civil szervezetek, fogorvos, szemész
	2. Generációk közötti szakadékok áthidaló programok szervezése	szociális gondozónő, Nyugdíjas klub, Nemeskőcsag Általános Iskola, Humán Család- és Gyermejjóléti Szolgálat
	3. Nyilvánosság eszközeinek bővítése	pákozdi honlap szerkesztője, falugazdász, falugondnok, Nyugdíjas Klub, Kossuth Lajos Művelődési Ház vezetője
	4. Hagyományőrző programok szervezése	Kossuth Lajos Művelődési Ház, Nyugdíjas Klub, szociális gondozónő, Kulturális Egyesület
Nők	1. Álláskereső tréning, gyermekek napközbeni ellátásának bővítése	Türr István Képző és Kutató Intézet, civil szervezetek, Családi Napközi, védőnő
	2. Elmagányosodás megelőzése	Védőnő, Humán Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, jelzőrendszer tagjai, Kossuth Lajos Művelődési Ház
	3. Képzési programok szervezése	Türr István Képző és Kutató Intézet, Foglalkoztatási Osztály, civil szervezetek, Családi Napközi, védőnő
Fogyatékkal élők	1. Nyilvánosság eszközeinek bővítése	pákozdi honlap szerkesztője, szociális gondozónő, falugondnok
	2. Szükségletfelmérés	szociális gondozónő, házi orvos
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Közterületi játszótér korszerűsítése, fejlesztése	Mindigfa Bt.

	2. Pákozdi, belterületi utak felújítása	Útéppark Útépítő és Mélyépítő Kft
	3. Pákozdi, temető fejlesztés	Gravel Stone Kft
	4. Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése	Agrár Pláza Kft
	5. Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése	Best Kft
	6. Középületek energetikai korszerűsítése Pákozdon	n.a.
	7. Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás	Németh Balázs EV. HoHo Design Kft

Jövőképzünk

Ezek az elképzelések segítik, hogy a településen a közösséghez, lakóhelyhez való tartozás érzését, az összefogást erősíthetjük. A tudatos és együttműködésen alapuló intézkedések hatására a hátrányos helyzetű csoportok életminősége, önálló életvezetési képességük javulhat ezáltal:

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megfelelő képzéshez, munkalehetőséghez, ruhához és élelmiszerhez, valamint egészségügyi szolgáltatásokhoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlesztését, a családban elfoglalt szerepük jelentőségének kihangsúlyozását, megfelelő szabadidős, rekreációs tevékenységek biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek aktív közösségi szerepvállalásának megőrzésére, szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítására, értékeik hagyományaik átörökítése a fiatalabb nemzedékekre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az izoláció kialakulásának megakadályozását, anyai mivoltuk fontosságának kihangsúlyozását, munkaerő piacon történő elhelyezkedésük segítését és megfelelő képzésekhez, szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek kielégítését, megfelelő információ szolgáltatást és a számukra legmegfelelőbb környezet biztosítását.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Pákozdi belterületi utak felújítása	Pákozdi belterületén a Pipacsos utca és az Ér útja felújítása vált szükségessé, mivel a pályaszerkezet az utóbbi időben erősen leromlott.	Pákozdi Pipacsos utca és az Ér útja felújítása	MFP-UHJ/2023	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Kátyuzás, felület előkészítés, burkolati hibák javítása, kötőréteg készítés, aknák szintbe emelése, kopóréteg építése, befejező munkák, padka készítés	polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Aszfaltburkolat építése	MFP-UHJ/2023 Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás	Hosszútávú	Nem releváns
2	Középületek energetikai korszerűsítése Pákozdon	Művelődési ház	Művelődési ház és Községháza tetőszerkezetére napelemes rendszer kiépítése	TOP_PLUSZ-2.1.1-21-FE1-2022-00014	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Művelődési ház és Községháza tetőszerkezetére napelemes rendszer kiépítése	polgármester	2024. 08. 31. (szombat)	Kiépített napelemes rendszer (23,8550 tonna CO2 egyenérték/év)	TOP_PLUSZ-2.1.1-21-FE1-2022-00014	Hosszútávú	Nem releváns.
3	Turisztikai látogatóközpont létrehozása Pákozdon	A művelődési ház állaga jelentősen leromlott.	A lakosság jó közérzetének, életminőségének javítása, megtartása, idegenforgalom számára vonzó környezet kialakítása, a természet és a környezet védelme, összességében egy egységes ökoturisztikai célterületi imázs megteremtése a projekt fő üzenete.	TOP-Plusz-1.1.3-21-FE1-2022-00001	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Turistafogadás feltételeinek létrehozása, vendégfogadó terek kialakítása, látogatóbarát funkciók kialakítása, színvonalas turistafogadáshoz szükséges szolgáltatási háttér kialakítása.	polgármester	2024. 12. 31. (kedd)	1 db kulturális és turisztikai helyszín létrehozása	TOP-Plusz-1.1.3-21-FE1-2022-00001 humán erőforrás	Hosszútávú	Nem releváns
4	Pákozdi Sportközpont felújítása	A sportöltöző állaga jelentősen leromlott, felújításra szorul	A beruházás által a településen egy jelentős előrelépés történne a sportéletben, a településen az igen népszerű új kézilabda pálya egy rendezett kiszolgálóhelységgel bővíthetne segítve ezzel a közösségi élet fejlődését és kiszolgálva a település rohamosan növekvő lakosságát.	Magyar Kézilabda Szövetség Országos Tornaterem Felújítási Programjának I. Pályázati kategória – Komplex sportcsarnok és tornaterem-felújítási program	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Sportöltöző külső és belső felújítása	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	1 db felújított sportöltöző	Magyar Kézilabda Szövetség Országos Tornaterem Felújítási Programjának I. Pályázati kategória – Komplex sportcsarnok és tornaterem-felújítási program	Hosszútávú	Nem releváns
5	Pákozdi közterület karbantartás	Pákozdi, kommunális eszközök beszerzése	A fejlesztés hatására a település népességmegtartó erejének megőrzését és további növelését, az aktív turizmus növekedését várja az önkormányzat, hisz a rendezett környezet mindkét cél szempontjából elengedhetetlen követelmény. Ennek következtében a helyi vállalkozások erősödése, fejlődése is várható, javul a település versenyképessége.	VP6-19.2.1.-93-6-22	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A fejlesztés hatására az önkormányzat gépparkja alkalmassá válik arra, hogy Pákozdi közigazgatási területén az utak menti árkokat, a zöld felületeket megfelelően tudja gondozni, ápolni. A munkagépszállító tréler beszerzésével lehetőség nyílik a már meglévő munkagép szállítására, mely az alapvető közfeladatok ellátására, utak téli síkosságmentesítésére és hóeltakarításra, bel- és külterületi utak karbantartására, murvás, zúzottkőves útburkolat helyreállítására használható.	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	1 darab munkagépszállító tréler és 2 darab fúkasza	VP6-19.2.1.-93-6-22 A és V Magyarország Kft.	Hosszútávú	Nem releváns
6	Tűzifával való segítség	Településünkön nagy problémát jelent a szegény és kis nyugdíjból élő családok fűtési gondjainak megoldása	Fűtési gondok enyhítése, életkörülmény javítása a téli időszakban az elérni kívánt cél.	-	Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Tűzifa osztás	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Kérelmet benyújtók számától függ	Tűzifa pályázat, saját humán és pénzügyi erőforrás	Évente folyamatos	Nem releváns

7	Belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása	A csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása vált szükségessé.	Önkormányzatunk céljaként tűzte ki a település belterületének szükség szerinti csapadékvíz elvezetésének felújítását, mely biztosítja a lakók és az önkormányzat számára is, hogy nagyobb esőzések során lezúduló csapadék mennyiség esetén is megvédjék értékeiket a csapadékvíz okozta károktól. A település magasabban fekvő településrészein keletkező, nagy mennyiségű csapadékvíz levezetése a Velencei-tó medrébe.	-	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	A település bel- és külterületi részein egyaránt jellemző, hogy nem a napjainkba jellemző koncentrált csapadéklevezetését lehetővé tevő csapadéklevezető-rendszer van kialakítva, fenn tartva, sőt jelentős területekre teljes mértékben ellátatlanok a csapadékvízlevezetés tekintetében. Amennyiben hazai, vagy Európai Unió pályázati lehetőség nyílik meg arra nézve, hogy Pákozdi Nagyközség teljes bel- és külterületi részeinek, összehangolt és átfogó csapadékvíz-elvezető rendszere kiépíthetővé váljon, akkor azon az önkormányzat feltétlen indulni szándékozik. Mindennek előkészítésére 2023. évben egy „Átfogó települési csapadékvízlevezetési koncepciót” rendelt meg az önkormányzat, de forrás hiányában a részlettervezés és a konkrét kivitelezési munkák nem tudnak elkezdődni.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Pákozdi Nagyközség teljes bel- és külterülete (10-30 km hosszban)	Pályázat, saját humán és pénzügyi erőforrás	Hosszútávú	Nem releváns
8	Térfigyelő kamerarendszer hálózat bővítése	Településünkön több helyen (például játszótérek környékén) nincs térfigyelő kamera, illetve a meglévő kamerarendszer elavult.	Új közbiztonsági térfigyelő kamerák kihelyezésével az utcai erőszak, az betörések, a lakóházi besurranások, a rongálások a megfigyelt területeken aránya csökkenne.	-	Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Térfigyelő kamerarendszerek bővítése és fejlesztése, a közbiztonság javítása, a bűnmegelőzés hatékonyságának javítása érdekében.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Térfigyelő kamerák kihelyezése a településen	Pályázati erőforrás Saját humán és pénzügyi erőforrás	Hosszútávú	Nem releváns
9	Pákozdi Szociális lakások felújítása	A szociális lakások állaga jelentősen leromlott, felújításra szorul.	A szociális lakások felújítása.	-	Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	A lakások szükség szerinti felújítása (vizesblokkok felújítása, járólapok cseréje, festés, nyílászárók cseréje, stb.)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	5 db szociális lakás (1. lakás 54,59 m ² , 2. lakás 85,7 m ² , 3. lakás 33,87 m ² , 4. lakás 51,64 m ² , 5. lakás 67,98 m ²)	Pályázati erőforrás Saját humán és pénzügyi erőforrás	Hosszútávú	Nem releváns
10	Pákozdi iskola udvari műfüves pálya felújítása	Az általános iskola udvarán lévő műfüves sportpálya felújításra szorul, elhasználódott, csúszós.	Pákozdi településen az általános iskola udvarán található, meglévő műfüves sportpálya felújítása.	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A meglévő sportpálya állagának megóvása, felújítása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1 sportpálya felújítása	Pályázat Saját humán és pénzügyi erőforrás	5 év	Nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Elhelyezkedés segítése álláskereső tréning szervezésével	A tartósan munkanélküli személyek nem rendelkeznek megfelelő önéletrajzzal, motivációs levéllel és a munkanélküliségből eredően önbizalmuk, motivációjuk is lecsökkent.	Munkanélküliség csökkentése, motiváció, felkészültség javítása.	-	Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Igényfelmérés, szakember bevonása, helyszín biztosítása, időpontok összehangolása	Foglalkoztatási Osztály	2028. 12. 31. (vasárnap)	Növekvő részvétel, sikeres elhelyezkedés, rendszeresség kialakulása	helyiség, saját humán erőforrás, pénzügyi erőforrás	5 év	Nem releváns
---	--	---	---	---	--	---	-------------------------	--------------------------	---	---	------	--------------

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	"Baba-mama klub" szakemberek részvételével	A 0-3 éves korú gyermekeknek olyan programra lenne szükségük, mely segítséget nyújthat a beszédfejlődésben, megfelelő hallás és ép idegrendszer kialakulásában. A mély szegénységben élő családoknál megfigyelhető kulturális hátrányok miatt a gyermek megfelelő fejlődése nem minden esetben biztosított	A „baba-mama klub” segítségével gyarapodhat a szókincsük, megismerhetnek különböző énekeket, játékokat, mely mind a fejlődésüket teszi lehetővé. Nemcsak a gyermekek, hanem szüleik is elsajátíthatják a különböző énekeket, melyeket otthon is énekelhetnek nekik. Emellett a nők izolációja is megelőzhető a közösségben történő tevékenység miatt, a problémák megbeszélése a többi édesanyával segíthet a feszültségek, konfliktusok kialakulásában.	helyi gyermekvédelmi beszámoló	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés, szakemberek, önkéntesek megkeresése, bevonása, helyszín biztosítása, időpontok összehangolása, pénzügyi erőforrások biztosítása	Pákozdi Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde, civil szervezetek, szakemberek	2025. 07. 30. (szerda)	Gyermekek ének- és játékszerete, szórakozás, közösségi élet, megfelelő anya-gyermek kapcsolat kialakulása, óvodai teljesítményben megmutató eredmények	Helyiség, játékok, fűtés, világítás finanszírozása, szakemberek biztosítása	5 év	Nem releváns
2	Gyermekeket érintő iskolán kívüli szabadidős tevékenységek hasznos eltöltése	A gyermekek számára a településen nem megoldott a gyermekek hasznos szabadidő eltöltése, az ingerszegény környezetben élő gyermekek normaszegő magatartása,	Megfelelő probléma megoldó stratégiák kialakulása, hasznos szabadidő eltöltés kialakulása.	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés, prevenciók szakember, családgondozó bevonása, helyszín biztosítása, időpontok összehangolása, pénzügyi erőforrások biztosítása	Nemeskőcsag Általános Iskola, civil szervezetek, családgondozó, prevenciók	2028. 12. 31. (vasárnap)	Órák után ne legyenek csavargó gyermekek, baráti közösségek kialakulása, rendszeresség kialakulása, megfelelő problémakezelés, fejlődés	helyiség, játékok, fűtés, világítás finanszírozása, asztalok biztosítása	5 év	Nem releváns

		csavargása jellemző. Ennek megelőzése érdekében a helyi önkormányzat arra törekszik, hogy a civil szervezetek, valamint szakemberek bevonásával a gyermekek megfelelő értékeket és megfelelő probléma megoldó képességet sajátítsanak el.					szakember					
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Anyatejes Világnap	Az édesanyák elszigetelődése ebben az időszakban nagyon gyakori, gyakran alakul ki szülés utáni depresszió a nők körében. Emellett egyre több nő dönt úgy, hogy gyermekét nem csupán anyatejjel, hanem más tápszerrel is eteti, amely hosszú távú hatásai meg sem közelítik az anyatej élettani hatásait.	Az édesanyák elmagányosodásának megelőzése, baráti közösség kialakítása. Az anyatejjel szoptató édesanyák ünneplése, megfelelő tájékoztatás, információ átadás a gyermek fejlesztésével, gondozásával kapcsolatban.	Gyermekvédelmi beszámoló	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés, védőnő felkérése, helyszín biztosítása, időpontok összehangolása, pénzügyi erőforrások biztosítása	védőnő, civil szervezetek	2025. 07. 30. (szerda)	Gyermekek megfelelő fejlődése, megfelelő anya-gyermek kapcsolat kialakulása, szakszerű segítségnyújtás következtében kialakuló magabiztos édesanyák, közösségi érzés kialakulása, egymás segítése	helyiség, játékok, fűtés, világítás finanszírozása, szakemberek biztosítása	5 év	Nem releváns
2	Baba-mama börze	A hátrányos helyzetű családokban nem megoldott a gyermekek megfelelő évszakhoz illő öltözete, valamint nem állnak rendelkezésre olyan fejlesztő játékok, melyek az életkori sajátosságaikhoz igazodva fejlesztik a különböző szenzo - és finommotorikus képességeiket.	A megfelelő szükségletkielégítés és fejlődés érdekében az önkormányzat biztosítja a Művelődési házat helyiségét.	Gyermekvédelmi beszámoló	Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Igényfelmérés, civil szervezetek, helyi lakosság, Vöröskereszt helyi szervezetének bevonása, helyszín biztosítása, időpontok összehangolása, pénzügyi erőforrások biztosítása	Családgondozó, védőnő, civil szervezetek, magánszemélyek	2028. 12. 31. (vasárnap) Minden évben folyamatosan megvalósul.	Megfelelő ruházat, játékok a gyermekek számára, árusok számának növekedése, rendszeresség kialakulása, hagyományteremtés, egymás segítése	helyiség, ruhák, játékok, fűtés, világítás finanszírozása, pultok biztosítása	5 év	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Egészségnap megszervezése a településen	A település önkormányzata fontosnak tartja, hogy a lakosság egészségtudatos, megfelelő életmód szerint élő helyi közösséget alakítson ki. Fontos feladatának érzi, hogy az emberek minden egészségügyi szolgáltatáshoz hozzáférjenek egészségük megőrzése érdekében. Ezért az önkormányzat vállalja, hogy minden évben megszervezi az idősek, a nők és a gyermekek számára az Egészségnapot, ahol különböző szűrővizsgálatokon vehetnek részt.	A lakosság számára megfelelő, szakszerű vizsgálatok biztosítása, a betegségek megelőzése, a tudatos életmódra nevelés az elsődleges célunk.	-	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Szakemberek felkeresése, felkérése, szponzorok felkutatása, helyi lakosság bevonása, helyszín biztosítása, monitoring, visszacsatolás, további szponzorok felkutatása a rendszeressé válás érdekében	civil szervezetek, szponzorok, lakosság, védőnő, házi orvos, étkezési tanácsadók, természetgyógyász	2028. 12. 31. (vasárnap) Minden évben folyamatosan megvalósul.	Magas részvételi arány, rendszeresség kialakulása, egészségesebb életmód felé történő elmozdulás	Pályázati lehetőségek kiaknázása (TÁMOP), újabb támogatók felkutatása, helyszín biztosítása	5 év	Nem releváns
2	Idősek Klubja - nappali ellátás	Az ellátás célja a nappali ellátást igénybe vevő személyek, egészségi állapotának megőrzése és javítása, valamint szinten tartása.	Pákozdi településen a Kultúra Házában egy klubhelyiség létrehozása az idősek nappali tartózkodására.	-	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Idősek nappali ellátását biztosító helyiség biztosítása, szakemberek biztosításával.	Szakemberek, civil szervezetek, polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1 db pihenő helyiség és 1 db társalgó helyiség. Étkezés a helyi étterembe.	Pályázat humán és pénzügyi erőforrás Saját humán és pénzügyi erőforrás	Hosszútávú	Környező települések
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élők információhoz való hozzáférése	A fogyatékkal élő személyek nem minden esetben képesek személyesen ügyeik intézésére, nincsenek tisztában lehetőségekkel, a különböző nekik szóló szolgáltatásokkal. Ennek kiküszöbölése érdekében az önkormányzat vállalja, hogy a pákozdi akadálymentesített honlapon közzé tesz minden információt az őket érintő	A megfelelő információ átadás a fogyatékkal élő személyekkel kapcsolatban. Szolgáltatások, programok feltérképezése. Honlap szerkesztő, jelzőrendszeri tagok bevonása. Folyamatos honlap frissítés	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	Szolgáltatások, programok feltérképezése Szakemberek bevonása Informatikus bevonása	Pákozdi Polgármesteri Hivatal, informatikus	2028. 12. 31. (vasárnap)	Megfelelő információ átadás, pozitív visszajelzés, megfelelő szolgáltatásokhoz, programokhoz való hozzájutás	Humán erőforrás	5 év	Nem releváns

		kérdésekben, valamint bevonja a szakembereket a tájékoztatásba.										
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

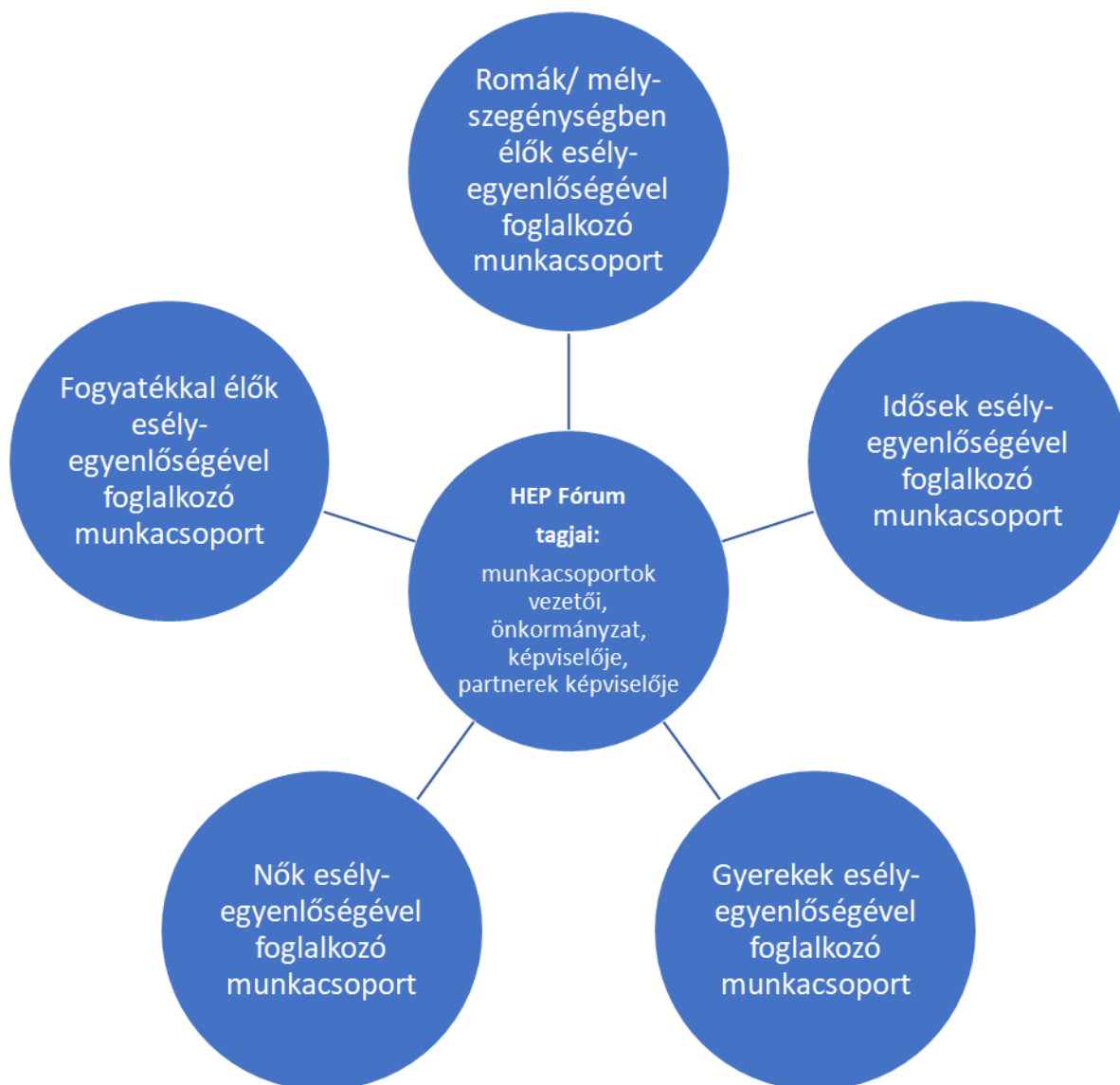
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pákozd Nagyközség Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pákozd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 185/2023. (X.30.) határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek, hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Pákozd, 2023. október 30.

Kardos Adám
polgármester

Szabadi-Gál Rita
jegyző

**Pákozd Nagyközség Önkormányzatának
Képviselő-testülete**

K I V O N A T

**a Képviselő-testület 2023. október 30.-án, hétfőn
tartott rendes nyilvános testületi üléséről készült jegyzőkönyvből**

8. **Napirendi pont:** Előterjesztés Pákozd Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028 elfogadásáról
Előterjesztő: Kardos Ádám polgármester
Véleményezte: Népjelölési Bizottság

A Képviselő-testületből jelen levő 7 képviselő **7 igen, 0 nem és 0 tartózkodó** szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Pákozd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
185/2023. (X.30.) határozata**

**Pákozd Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028
elfogadásáról**

1. Pákozd Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja Pákozd Nagyközség Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Program 2019-2024. elnevezésű dokumentum 2023. október 30. napjával történő lezárását és ezzel egyidejűleg elfogadja Pákozd Nagyközség Önkormányzata jelen határozat mellékletét képező új, egységes szerkezetbe foglalt Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2023-2028. közötti időszakra, amely 2023. november 1. napjától hatályos.
2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésének megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Önkormányzat nevében írja alá, és tegye meg a szükséges intézkedéseket az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtása érdekében.
3. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésről értesítse a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot, valamint gondoskodjon a 2. pontban foglalt döntéssel összefüggő feladatok végrehajtásáról.

Felelős: Kardos Ádám polgármester
Határidő: azonnal

Kardos Ádám s.k.
polgármester

Szabadi-Gál Rita s.k.
jegyző

A kivonat hitelül:

Pákozd, 2023.11.06

.....
jegyző

